

బహుమతి
ప్రొందిన వ్యాఖ్య

కొమ్మెక్కి కులికేపు

పంపినవారు :
ఎన్. శ్రీరాములు - మదనపల్లి

సావిత్రి

ఎల్లప్పుడూ

లక్స్

టాయ్లెట్

సబ్బును వాడుచున్నది

"శుద్ధమైన సబ్బు మాత్రమే
ఎంతో తెల్లగా నుండును"

అని ఆమె చెప్పుచున్నది

లక్స్ టాయ్లెట్ సబ్బు వూర్తిగా
శుద్ధమైనది. దాని పాలవంటి
తెలుపు దాని శుద్ధతను దెలుపు
నట్టి టాప్స్ చిహ్నము! ఈ
శుద్ధమైన, తెల్లని, సబ్బును
మీరే వాడి చూడుడు. దాని
యొక్క మీగడవంటి పరి
మళమైన మరగ మీ చర్మ
మును ఎట్లు కాపాడునో...
మరియు దానిని ఎట్లు నుండ
రముగా నొనర్చునో మీరు
అతి త్వరగా చూచెదరు!
శరీరమంతటి చునో హర
త్వము కొరకు పొదుపైన
సెర్ల సైజును ఉపయో
గించుడు!

సి నీ మా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బు

LTS 488-50 TL

లిలీస్
బిస్కెట్స్
బిస్కెట్లు

సాటిలేని వాటి రుచికి,
నాణ్యతకూ బిడ్డలు ఎంతో
ఇష్టపడతారు.

LILY BISCUIT CO. PRIVATE LTD., CALCUTTA-4

మీ బిడ్డ...

1, 3 సంవత్సరముల మధ్య, శాఖాహారులైన మగ
బిడ్డలలో, లివర్ వ్యాధులు సామాన్యమని, మా
లెక్కలవల్ల తేలుచున్నది.

తరుచుగ అజీర్ణ వ్యాధులు, కడుపు ఉబ్బు
రము, చికాకు పడుట, కోపము, ఆకలి
ముందగించుట మొదలైన గుణ
ములు లివర్ వ్యాధిని సూచించు
లక్షణములు.

పకాలంట జమ్మి వారిని సలహా చేయండి.

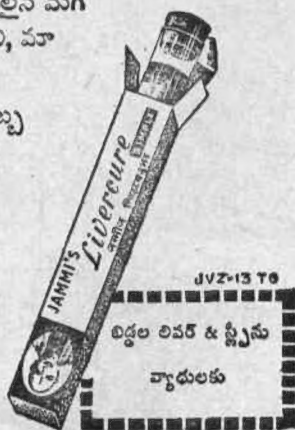
జమ్మి నే

లివర్ క్యూర్

జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్స్

జమ్మి నిల్దంగి, మైలాపూర్, మద్రాసు-4.

ప్రాంతం: విజయవాడ, కాథంబూర్ చిట్ట, గజపర్తిపేట, విజయనగరము నది, అద్దంబూర్ చిట్ట.

JVZ-13 T8

లివర్ లివర్ & స్లీపు
వ్యాధులకు

జె. బి. మంఘరామ్ వారి

ENERGY FOOD

BISCUITS

ఎనర్జీ ఫుడ్ బిస్కెట్లు
రుచికరంగా, ఆనందంగా,
కరకరలాడుతూ, బిడ్డలకు
బలము, ఆరోగ్యము ఇచ్చే
విటమిన్లు గలిగియున్నవి.

నిండుగ విటమిన్లు
కల్గి, పాలు, గ్లూకోజు, మాల్టు
మొదలైనవాటితో తయారు చేయబడినవి.

జె. బి. మంఘరామ్ అండ్ కో., గ్వాలియర్

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు
వింతలు - విశేషాలు

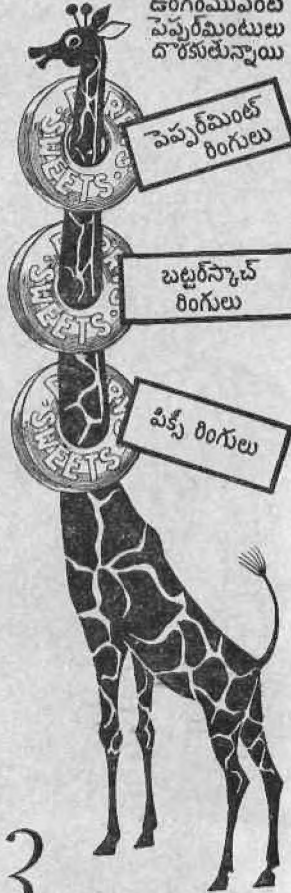
గజరాజు	...	3
తాబెడ్డ కోతి	...	7
మకరదేవత		
(సిరియల్)	...	9
విచిత్రమైన కోరిక	...	17
గొప్పవాళ్ల మోసం	...	21
పేదపెళ్లికొడుకు	...	25
బుద్ధిమాలిన పులి	...	31
నావికుడు సిండ్ బాద్		33
మిత్రభేదం (గే.క.)	...	39
మనిషికన్న దొంగమేలు		42

ఆవిగాక రంగుల బొమ్మ కథ,
ఫాబో శీర్షికల పోటీ, వార్తలు,
విశేషాలు, మొదలైన మరి
ఎన్నో ఆకర్షణలు.

Parry's

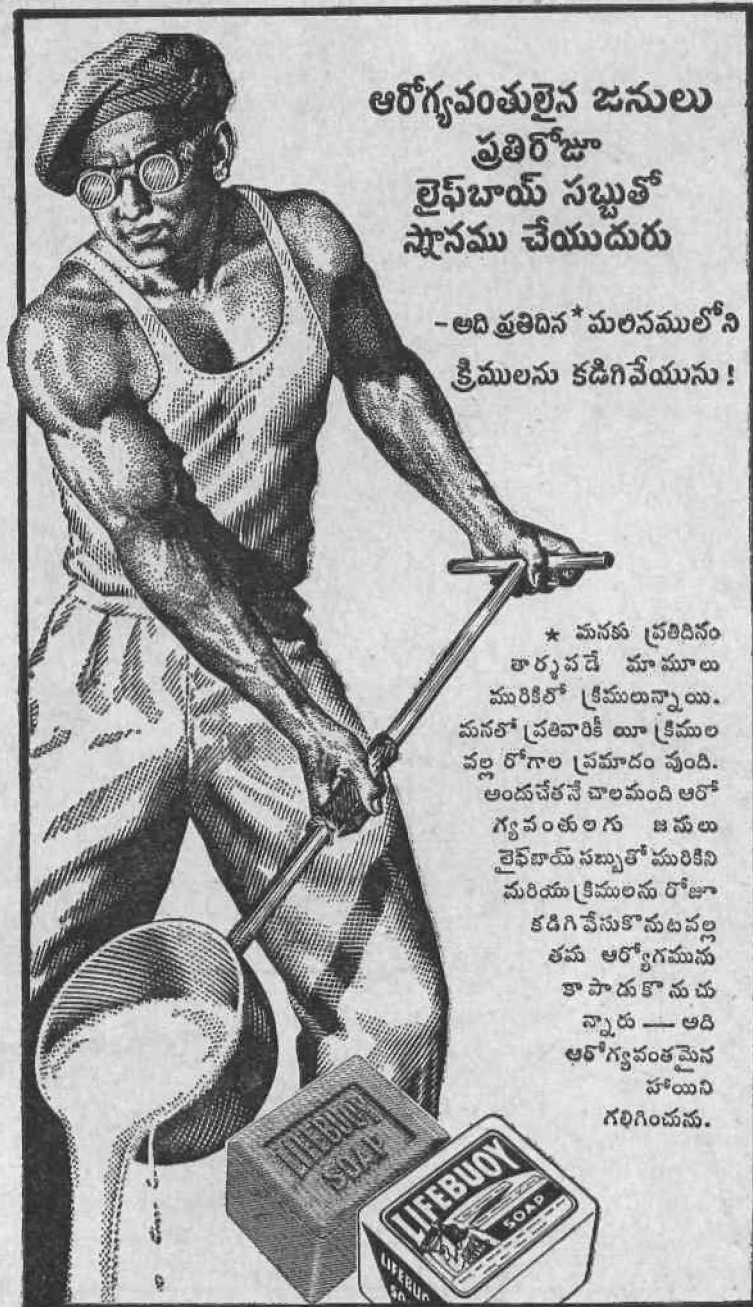
ఇప్పుడు ప్యరీ కంపెనీవారి
ఉంగరమువంటి
పెప్పరీమింటులు
దొరకుతున్నాయి

3 రుచికరమైన రకములు!

పిల్లలకు ఈ పెప్పరీమింటులు
ఎంతో యిష్టము! మరియు అవి శుభ్రముగా,
ఆరోగ్యకరముగా నిలిపివుంచేలా ప్యాకు
చేయబడినవని తల్లికి తెలియును.

అరోగ్యవంతులైన జనులు
ప్రతిరోజూ
లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో
స్నానము చేయుదురు

- అది ప్రతిదిన* మలినములోని
క్రిములను కడిగివేయును !

* మనకు ప్రతిదినం
తాళవడే మామూలు
మురికితో క్రిములున్నాయి.
మనతో ప్రతివారికీ యీ క్రిముల
వల్ల రోగాల ప్రమాదం వుంది.
అందుచేతనే చాలమంది ఆరో
గ్యవంతులగు జనులు
లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో మురికిని
మరియ క్రిములను రోజూ
కడిగి వేసుకొనుటవల్ల
తమ ఆరోగ్యమును
కాపాడుకొనుచు
న్నారు — అది
అరోగ్యవంతమైన
హాయిని
గలిగించును.

L. 263-50 TL

భారతదేశంలో తయారు చేయబడినది

క్రొత్తదానిలా ఉంది!

తాతావారి 501 స్పెషల్

సబ్బుతో ఉతకబడినది

మీ పిల్లల చక్కని, చిన్న గొడుగులను జాగ్రత్తగా ఉంచుకోండి. తాతావారి 501 స్పెషల్ సబ్బుతో ఉతికితే అవి చాల కాలము క్రొత్తవాటిలాగే ఉంటాయి. ఈ శుద్ధమైన సబ్బుతో బట్టలను తేలికగా, పొడయిపోకుండా ఉతకవచ్చును.

నూటికి నూరు పాళ్లు భారతీయ

- పెట్టుబడి.
- నిర్వహణ
- వనివాళ్ల పాటు

“భేష్, ఎంత స్పష్టమైన
చిత్రములు! మీ కేమేరా
ఖరీదైనదై ఉండాలి!”

“అబ్బే—మామూలు
‘ట్రానీ’ కేమేరాయే. కాని
నేను కోడక్ ‘ప్లస్-ఎక్స్’
ఫిల్ము ఉపయోగించేను.
దానితో వివరములు
అద్భుతముగా వస్తాయి.”

కోడక్ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లండులో స్థాపితము. కంపెనీ నభ్యుల
బాధ్యత పరిమితము) బొంబాయి -
కలకత్తా - ఢిల్లీ - మద్రాసు.

కోడక్ ‘ప్లస్-ఎక్స్’ ఫిల్ముతో స్పష్టమైన
చిత్రములే కాక చిన్న నెగిటివ్ ల నుండి
కూడ చక్కని ఎస్ లాఫ్ మెంట్లు వచ్చును.
ఉత్తమ చిత్రములకు మీరు ఎల్లప్పుడూ
‘కోడక్’ ఫిల్మును నమ్మవచ్చును.
సమయానికి లేదనే తొందర లేకుండా
ఎల్లప్పుడూ మీ కోడక్ టీలరువద్ద రెండు
రోజుల ఫిల్ము కొనండి—ఒకటి వాడు
టకు రెండవది చేతికొచ్చుగా ఉంటుంది.

కె. టి. జాంగ్రే & కంపెనీ,
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్,
బొంబాయి - 4

నాణ్యమునకు పేరుపొందిన

చాంపియన్

కలమునే ఎల్లప్పుడు కొనండి.

ప్రతిచోట దొరకును.

వెల రు. 3-8-0 నుండి పైగా

★

గుజరాత్ ఇండస్ట్రీస్,

బొంబాయి - 2.

The Choice of all

★★★

**ఆంధ్రుల
చరిత్ర సంస్కృతి**

ప్రతి ఆంధ్రుడు చదువ
దగిన నద్యంతము. ఆంధ్ర
రాష్ట్ర సాధనకు మిక్కిలి
తోడ్పడిన గ్రంథము.

పే. 500. వెల రు. 6 0 0

బాలసరస్వతి

ఏక్ టోరియల్ మీడియం డిక్షనరీ

(ఇంగ్లీషు-ఇంగ్లీషు-తెలుగు)

విద్యకు, విజ్ఞానానికి, పరీక్షలో విజ
యానికి ఈ డిక్షనరీ వుపయోగపడుతుంది.

1000 పేజీలు. పూర్తిస్థాయిలో లైదు

మీడియం ధర 9 0 0

జెం డిక్షనరీ ధర 4 8 0

గానకళాబోధిని

అపూర్వ సంగీత గ్రంథము.
గొప్ప అనుభవజ్ఞులచే రచించ
బడినది. సంగీతము నేర్చుకొను
టకు, సాధనకు, పరీక్షలకు
పన్నులకు పెద్దలకు ఉపయుక్త
పడు గ్రంథరాజము.

పే. 1000. రు. 10 0 0

ఈమ ఆత్మరుతోపాటు
అద్యాన్ను
పంపగలరు.

వలయువారు : **బాలసరస్వతి బుక్ డిపో, కర్నూలు.**

బ్రాంచి : నెం. 6, సుంకురామచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

పడక కుర్చీలో
విశ్రాంతి సమయమున

3 డైమెన్షన్స్ లనూ రంగు
లనూ ఆనందించుటకు

ట్రూ - వ్యూ
Tru-View

3 డి

వ్యూయర్ రు. 11-8-0

ఫిలిమ్ కార్డులు రు. 1-12-0

3 కార్డులు లేక 3-కార్డు ఆల్బమ్ 5-4-0

Only Authorised Importer :

CENTRAL CAMERA COMPANY PRIVATE LTD.
195, HORNBY ROAD, - - - - - BOMBAY I.

అధికారము పొందిన గుర్త చిగురుబిచ్చార్లు :

సెంట్రల్ కెమెరా కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

195, హరన్సీ రోడ్ - - - - - బొంబాయి - 1.

ట్రూ-వ్యూ సాదనంతో మీరు, పడక
కుర్చీ మహాదానందాన్ని పొంద
వచ్చును. అమెరికాదేశపు నగరాల
అపూర్వ దృశ్యాలు, పర్వతాలు, అర
ణ్యాలు, నదీనదాలు, లోయలు—ఈ
అద్వితీయ ప్రకృతి సౌందర్యాలను
రంగురంగుల 3-డైమెన్షన్ చిత్రా
లలో చూచి ఆనందించండి.
ఓక్కొక్క ఫిలిం కార్డుకు, టైటిల్స్
గల 7 పెద్ద బొమ్మలు.

చందమామలో

అభివృద్ధి, ఆకర్షణలు

★

1956 నవంబరు [దీపావళి ప్రత్యేక పంచిక] నుంచి "చందమామ" ఎక్కువ పేజీలతో, ఎక్కువ కథలతో, ఎక్కువ త్రివర్ణ చిత్రాలతో, ఇతర ఆకర్షణలతో వెలువడుతుంది.

★

అధికసంఖ్యానులైన పాఠకుల, చందాదారుల కోరికపై ఈ మార్పు చేయటమవుతున్నది. పెరుగుదలకు అనుగుణంగా "చందమామ" కాపీ వెల 8 అణాలకు పెంచబడుతుంది.

★

1956 నవంబరు నుంచి

"చందమామ"

అన్ని భాషలలో

విడి కాపీ 8 అణాలు

సాలు చందా రు 6 లు.

వివరాలకు :

చందమామ పబ్లికేషన్స్,

వడవళి ని :: మద్రాసు - 26.

పానెటెన్ కలములకు, సిరాలకు జగత్ప్రసిద్ధి పొందిన పేరు

పైలట్

మరల అప్పుడు భారతదేశములో సరే వీట లభించుచున్నవి

వాణ్యమునకు పూరి

MANUFACTURED BY:

THE PILOT PEN CO (INDIA) LTD

CATHOLIC CENTRE, MADRAS-1.

సపట్ లోషన్ & మలాము

గత 50 సంవత్సరాలకు పైగా —తామర గజ్జి, చిదుము వ్యాధులకు అమోఘ మైనదని ప్రసిద్ధి గాంచినది.

సపట్ అండ్ కో., బొంబాయి-2

అంధ్రాకు విజింట్లు :

డి ట్రైడ్ ప్రమోటర్స్ కార్పొరేషన్
విజయవాడ - 2

RPO

సాందర్యవతులు బేస్నీ కంపెనీ వారి

100% శుద్ధమైన సిల్క్

మరియు

జార్జ్ చీరెలను
వాడుదురు

★

అనేక ఆకర్షణీయ
మైన రంగులలో,
బార్దలలో దొరకును

అన్ని పెద్ద పాపులలో
దొరకును.

★

తయారు చేయవారు :

ది బెంగళూరు ఉల్లన్,

కాటన్ & సిల్క్

మిల్స్ కంపెనీ లి.,

బెంగళూరు

R. Narayana

Trade Enquiries from ANDHRA & ORISSA :

H. YOOSUF OOMER & CO.,
DEWAN SURAPPA LANE, CHICKPET, BANGALORE-2

Chari

ఇప్పుడు

కొత్త రకపు

టాయిలెట్ పాడరు

ఎల్లవేళలందును హాయిగా నుంచుటకు

బారతదేశమందు ప్రపథమంగా, లోకప్రసిద్ధమైన జి-11* తో గూడినట్టి అతిసున్నితమైన టాయిలెట్ పాడరు తయారుచేయబడినది....జి-11 చర్మ మచ్చలను అత్యధిక చమటను గలిగించు క్రిములను నాశనమొనర్చునట్టి ఒక్కటి ధృవపడిన మంట బెట్టని రసాయనము. ఈ అద్భుతమైన పాడరు చర్మము తడిపల్ల రేగుట, వెడికి పేలుట ఈ బాధలనుండి శాశ్వతమైన శీఘ్రవిముక్తిని గలిగించును....

ఎల్లప్పుడూ, పనికి, ఆటలకు, వికారుకు, విందులకు వెళ్లేముందు ఈ శమనకరమైన, మనోహరమగు పరిమళము గల పాడరును బాగా అద్దుకొనుడు....మీరు మిగుల సమ్మేకగా నుందురు, చాలా ప్రీతికరముగా నుండుడు! బట్టల యందు జల్లబడేయడల, అది రావడిని నిరోధించును.

Gillette

రిజిస్టర్డ్

జి-11 తో గూడిన

గోద్రెజ్

టాయిలెట్ పాడరు

జి-11 తో గూడిన
హాయిర్ టానిక్కు
షేవింగ్ స్టిక్కు
సింథాల్

* వైజ్ఞానిక గ్రంథ జాబితాలో గూడిన జి-11 గాథ (హెక్సాక్లోరో ఫీన్) కొరకు, దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు. గోద్రెజ్ సోప్స్ ప్రయివేట్ లిమిటెడ్, బొంబాయి - 11.

- ★ ఒడలి కంపును తొలగించునది
- ★ కాపాడునట్టిది
- ★ పరిమళమైనది
- ★ శమనకరమైనది

చందమామ

సంచాలకుడు : 'చక్ర పాణి'

మనం సాధారణంగా మనుష్యులను గురించి కథలు చదువుతాం, జంతువులను గురించి కూడా కథలు చదువుతాం. కాని మనిషికి జంతువులకూ గల సంబంధం తెలిపే కథలు చాలా అరుదు. "గజరాజు" (జాతక కథ) అలాటిది. ఈ కథలో ఒక అడవి ఏనుగుకు పడ్రంగులు ఏ విధంగా సహాయ పడిందీ, వారికా ఏనుగు ఎలా ప్రత్యుపకారం చేసిందీ, దాని కుమారుడు పట్టపు ఏనుగు అయి అపత్కాలంలో తన యజమానిని, రాజ్యాన్ని ఎలా కాపాడిందీ చాలా చక్కగా చిత్రించ బడింది.

"మనిషి కన్న దుంగ మేలు" అన్న కథలో కూడా ఎలుకా, పామూ, చిలుకా గొప్ప బెడార్యాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి. ఈ కథలో దుంగ కన్న కూడా హీనంగా ప్రవర్తించే వాడు రాజుమాత్రమే.

గొప్ప వారిలో ఉండే దుర్మార్గాన్ని బయట పెట్టే మరొక కథ "గొప్పవాళ్ల మోసం" ఈ కథలో ఇద్దరు వైద్యులు స్వార్థం కొద్దీ చేసే నీచమైన పనులు వివరించ బడ్డాయి. ఇందులో వీచ్ఛగాడు మోసం చేసి బతికే వాడే అయినా, వైద్యులు చేసే వంచన వాడికి కూడా వీవగింపు కలిగిస్తుంది.

సంపుటి 19

సెప్టెంబరు 1956

సంచిక 3

అట్టమీది బొమ్మ

పాండవుల అరణ్యవాసం పన్నెండో ఏడు పూర్తి కాబోతుండగా, అర్జున పక్షపాతి అయిన ఇంద్రుడు ఒక ఆలోచనచేశాడు. త్వరలోనే పాండవ కౌరవుల మధ్య యుద్ధం జరగబోతుంది. ఆ యుద్ధంలో కౌరవులపక్క కర్ణుడుంటాడు. అతనికి సహజ కవచకుండలాలున్నాయి. వాటి ప్రభావం ఉన్నంతకాలమూ అర్జునుడు కర్ణుణ్ణి ఓడించలేడు. అందువల్ల ఇంద్రుడు బ్రాహ్మణవేషంలో కర్ణుడి దగ్గరికి వెళ్ళి అతని సహజ కవచకుండలాలు యాచింతామనుకున్నాడు.

సూర్యుడు ఒకరాత్రి కలలో కర్ణుడికి ప్రత్యక్షమై, “నాయనా, ఇంద్రుడు బ్రాహ్మణరూపంలో వచ్చి నీ సహజ కవచకుండలాలు యాచిస్తాడు. నీవు వాటిని ఇవ్వకు. ఇచ్చినట్లయితే యుద్ధంలో నీకు చావు తప్పదు,” అని హెచ్చరించాడు.

“దేవా, నా ప్రతం ఎలా తప్పేది? బ్రాహ్మణులు కోరితే ప్రాణమే ఇస్తానని ప్రతిజ్ఞ చేసిఉన్నాను,” అన్నాడు కర్ణుడు.

“అలా అయితే ఒక పని చెయ్యి. నీవిచ్చే కవచకుండలాలకు బదులుగా ఇంద్రుడివద్ద ఉండే శక్తి తీసుకో,” అని సూర్యుడు పలహా ఇచ్చాడు.

కొన్నిరోజుల అనంతరం ఇంద్రుడు బ్రాహ్మణవేషంలో కర్ణుడివద్దకు వచ్చాడు. కర్ణుడు, “బ్రాహ్మణోత్తమా, ఏమి కావాలో కోరుకో!” అన్నాడు. వెంటనే ఇంద్రుడు, “బాబూ, నీ సహజ కవచకుండలాలు కోసి నాకిచ్చేయ్యి! అంతకన్నా నాకింకేమీ అక్కర్లేదు!” అన్నాడు.

“స్వామీ, నీవు మాయవేషంలో వచ్చిన ఇంద్రుడివని నాకు తెలుసు. నీబొటవాళ్లు మానవులకు వరాలివ్వాలిగాని, నాకు అపాయం కలిగించే వరం కోరటం న్యాయమా? నా కవచకుండలాలు అలాగే ఇస్తాను. కాని దానికి మూడుగా నీ శక్తిని నాకియ్యి!” అన్నాడు కర్ణుడు.

“ఇస్తాను. కాని అది ఎల్లకాలం నివద్ద ఉండదు. నీ శత్రువులలో ఒక్కణ్ణి చంపి అది మళ్ళీ నాదగ్గరికి వచ్చేస్తుంది,” అన్నాడు ఇంద్రుడు. కర్ణుడు సవ్యతూ, “నాకున్న శత్రువు ఒక్క అర్జునుడే!” అన్నాడు. ఇంద్రుడు ఆలోచించి, “ఆ శక్తిని నువ్వు ఆత్మరక్షణకు మాత్రమే ఉపయోగించాలి. లేకపోతే నీన్నే అది చంపేస్తుంది!” అన్నాడు.

కర్ణుడు ఈ నియమాలన్నిటికీ ఒప్పుకుని ఇంద్రుడికి తన కవచకుండలాలు ఒలిచి ఇచ్చేసి, ఆయనవద్ద శక్తి తీసుకున్నాడు.

గజరాజు

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో కాశీనగరానికి కొంత దూరంలో ఒక వడ్రంగుల గ్రామం ఉండేది. అందులో అయిదు వందలమంది వడ్రంగులుండే వారు. వారు చిన్న చిన్న పడవలలో బయలుదేరి ఒక అరణ్యానికి వెళ్లి, అక్కడ చెట్లు పడగొట్టి, కలప కోసి, పడవలలో తెచ్చుకుంటూ ఉండేవారు. ఆ కలప ఖర్చయిపోగానే మళ్ళీ అందరూ కలిసి అరణ్యానికి వెళుతూ ఉండేవారు.

ఈ అరణ్యంలోనే ఒక మూల ఒక అడవినుగు ఉంటూండేది. ఒకనాడు దాని కాలిలో పెద్ద పేడు దిగబడింది. దాని ఫలితంగా ఏనుగుకాలు వాచి నలుపుపెట్ట నారంభించింది. ఎంత ప్రయత్నించినా ఆ పేడును తీయటం దానికి సాధ్యంకాలేదు. ఇంతలో దానికి వడ్రంగులు చెట్లు కొట్టే చప్పుడూ, కలప కోసే చప్పుడూ విని

వెంటింది. అది కుంటుతూ వారున్న చోటికి వెళ్లింది.

ఏనుగును చూడగానే దానికేదో బాధ కలిగిందని గ్రహించి, వడ్రంగులు తాము చేసే పని కట్టిపెట్టారు. ఏనుగు వారి ముందు పడుకున్నది. దాని కాలు వాచి ఉండటంపల్ల అందులో ఏదో గుచ్చు కున్నట్టు తెలుసుకుని, వడ్రంగులు తమ ఉలులతో ఉపాయంగా పేడును బయటికి లాగి, గాయానికి చికిత్సచేశారు.

త్వరలోనే ఏనుగు కాలు బాగయింది. అదిమొదలు ఆ ఏనుగు వడ్రంగులకు సాయపడసాగింది. అది వడిపోయిన చెట్లను తీసుకువచ్చేది, దుంగలను దొర్లించేది, కోసిన పలకలను నదిలో పడవలవద్దకు చేరవేసేది. అయేటి కాయేడు వడ్రంగులకూ ఏనుగుకూ మధ్య స్నేహం పెరిగింది. అయిదు వందలమంది వడ్రంగులూ తమ

వెళ్ళబుచ్చుతున్నది. వడ్రంగులు దానిని ఎంతో ప్రేమతో చూసుకుంటున్నారు.

అరణ్యంలో ఈ తెల్లఏనుగు ఉన్నదని తెలిసి, దాన్ని ఎలాగైనా పట్టుకుందామని బ్రహ్మదత్తుడు సపరివారంగా అరణ్యానికి వచ్చాడు. వడ్రంగులు రాజును చూసి, ఆయన కలపకోసం వచ్చాడనుకుని, "మహారాజా, శ్రమపడి తామే పచ్చారెండుకు? కలప కావలిస్తే మేము తెచ్చి ఇవ్వక పోయామా?" అన్నారు.

"నేను కలపకోసం రాలేదు. ఈ తెల్ల ఏనుగుకోసం వచ్చాను," అన్నాడు రాజు.

"అయితే తీసుకు వెళ్ళండి!" అన్నారు వడ్రంగులు వినయంగా.

కాని ఎంతకీ ఏనుగు కదలలేదు. రాజు వెంట వచ్చినవారిలో ఒకడు, "మహారాజా, ఇది వివేకంగల జంతువు. దానిని తమరు తీసుకుపోతే ఈ వడ్రంగులకు నష్టం కలుగుతుంది. వారికి తమరు పరిహారం ఇస్తేనేగాని అది కదలదు!" అన్నాడు.

రాజు ఏనుగు నాలుగు కాళ్లదగ్గిరా, తొండందగ్గిరా, తొకదగ్గిరా ఒక్కొక్క లక్ష చొప్పున పెట్టి, వడ్రంగులను తీసుకోమన్నాడు. అప్పటికీ ఏనుగు కదలలేదు. వడ్రంగుల భార్యలకూ, పిల్లలకూ బట్టలు

అహారంలో తలా కాస్తా తీసి ఏనుగుకు పెట్టేవాళ్ళు. అలా పెట్టిన అహారంతో ఏనుగుకు కడుపు నిండేది.

కాలక్రమాన ఈ ఆడఏనుగుకు ఒక పిల్ల కలిగింది. అది ఐరావతం జాతిది, తెల్లగా ఉండేది. ఆడఏనుగు ముసలి దైపోయాక, అది తన పిల్లను తెచ్చి వడ్రంగులకు వప్పగించి, తాను అరణ్యంలోకి వెళ్ళిపోయింది. ఇప్పటి తెల్ల ఏనుగు వడ్రంగులకు తోడ్పడుతూ, వారిచ్చే అహారాన్ని తింటూ, వారి పిల్లలను తన పిల్ల మీద ఎక్కించుకుని తిప్పతూ, నదిలో స్నానం చేయిస్తూ ఉల్లాసంగా కాలం

పెట్టినాక అది కదిలి రాజువెంట నగరానికి వెళ్ళిపోయింది.

ఏనుగును మేళతాళాలతో నగరంలోకి తీసుకుపోయారు, వీధులన్నీ ఊరేగించారు. తరవాత దానిని ఒక ప్రత్యేకమైన శాలలో ఉంచారు. అది పట్టపు ఏనుగు అయింది. దానిమీద రాజుగారు తప్ప ఇంకెవరూ ఎక్కటానికి వీలులేదు.

ఈ ఏనుగు వచ్చాక కాశీరాజ్యం చాలా విస్తరించింది. దాని ప్రభావంవల్ల యెంత బలవంతులైన రాజులుకూడా కాశీరాజుకు ఓడిపోయారు.

కొంతకాలానికి రాజు భార్య గర్భవతి అయింది. ఆమె కడుపున బోధిసత్వుడు ప్రవేశించాడు. ఇంకొక వారానికి రాణీ ప్రసవిస్తుందనగా రాజు చనిపోయాడు. ఇదే సమయమనుకుని కోసలదేశపు రాజు తన నైవ్యాళతో కాశీరాజ్యం పైకి దండెత్తి పచ్చాడు. ఏం చెయ్యాలో మంత్రులకు పాలుబోలేదు. వారు చాలాసేపు తమలో తాము చర్చించుకుని, చివరకు కోసల రాజుకు ఈవిధంగా కబురు పంపారు: "మా రాణీగారు ఒక వారంలోపల ప్రసవిస్తుంది. అమె అడవిల్లను కన్నట్టయితే మీరు వచ్చి కాశీరాజ్యాన్ని ఆక్రమించు

కోండి. మగపిల్లవాడు కలిగినపక్షంలో మేము మీతో యుద్ధం చేస్తాం!" కోసల రాజు ఈ కబురు అందుకుని, వారం రోజులు గడువిచ్చాడు.

వారం గడవగానే మహారాణి బోధిసత్వుణ్ణి ప్రసవించింది. కాశీసేనలు కోసల సేనలతో యుద్ధానికి తలపడ్డాయి. కాని యుద్ధంలో కోసల సేనలదే పైచేయిగా కనిపించింది. అప్పుడు మంత్రులు మహారాణివద్దకు వెళ్లి, "అమ్మా, మన పట్టపు ఏనుగు యుద్ధరంగంలో ప్రవేశిస్తేనేగాని మనకు విజయం చేకూరదు. కాని మహారాజు మరణించినది మొదలు ఏనుగు

చందమామ

నిద్రాహారాలు మాని దుఃఖంలో మునిగి ఉన్నది. ఏమి చెయ్యాలో మాకు తోచటం లేదు,” అని విన్నవించారు.

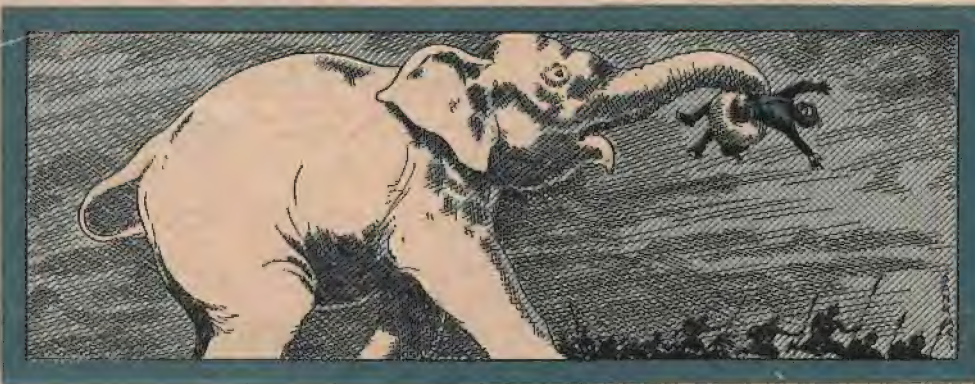
ఈ మాటలు వింటూనే మహారాణి పురిటిమంచంమీదినుంచి లేచింది. తన కుమారుడికి రాజోచితమైన దుస్తులు తొడిగింది. పిల్లవాణ్ణి తీసుకుని పట్టపు వినుగు వద్దకు వెళ్లింది. అమె తన కుమారుణ్ణి వినుగుకాళ్ళముందు పెట్టి నమస్కారం చేసి, “గజరాజా, నీ యజమాని పోయినందుకు విచారించవద్దు. ఇడుగో నీ యజమాని: వీడి శత్రువులు యుద్ధరంగంలో చెలరేగుతున్నారు. నీవు వెళ్లి వారిని ఓడించు; లేదా, నీ కాళ్ళకింద ఈ కుర్రవాణ్ణి తొక్కి చంపెయ్యి,” అన్నది.

అంతవరకూ విచారంగా ఉన్న వినుగు పిల్లవాడి శరీరాన్ని తన తొండంతో ప్రేమగా తడిపింది, అతణ్ణి తొండంతో ఎత్తి తన శిరస్సుమీద పెట్టుకున్నది, తరవాత అతణ్ణి

తల్లిచేతులలో పెట్టి వెంటనే యుద్ధరంగానికి కదిలిపోయింది.

వినుగు భీకరంగా ఘీంకరిస్తూ వాయువేగంతో తమ పైకి వచ్చి పడుతూండటం చూసి కోసల సైనికుల గుండెలు అబిసి పోయాయి. వారు చెల్లాచెదురుగా పారిపోసాగారు. వినుగు నేరుగా కోసలరాజుపద్దకు వెళ్లింది, అతన్ని తొండంతో చుట్టి తీసుకువచ్చి రాజకుమారుడి పాదాలవద్ద పడవేసింది. కోసలరాజు పసివాడి కాళ్ళ అంటుకుని కీమాపణ వేడుకున్నాడు. కాశీ మంత్రులు అతనికి ఎట్టి అపకారమూ చేయక, అతని దుశ్చర్యను క్షమించి తన దేశానికి తిరిగి పోనిచ్చారు.

బోధిసత్వుడు ఏడేళ్ళవాడయేదాకా వినుగు కాశీరాజ్యాన్ని కాపాడింది. తరవాత బోధిసత్వుడు సింహాసనానికి వచ్చి ఆ వినుగును తన పట్టపు వినుగు చేసుకుని, రాజ్యపాలనచేశాడు.

తాజెడ్డ కోతి...

పూర్వం ఒక గ్రామంలో ఒక గురువువద్ద అనేకమంది శిష్యులు ఉండేవారు. ఒక నాడు గురువుగారింటో వంటచెరుకు అయి పోయింది. అందుచేత శిష్యులందరూ ఎందు కట్టెలు ఏరుకురావటానికి దగ్గర్లో ఉన్న అడవికి వెళ్ళారు.

ఈ శిష్యులలో ఒకడు పట్టి సోమరిపోతు. వాడు తప్పనిసరి అయితేనేగాని పని చేసే వాడు కాదు. ఒకవేళ పని చెయ్యవలసిన వచ్చినా సాధ్యమైనంత తక్కువగానే చేసే వాడు. శిష్యులు చాలామంది ఉన్నారు గనక ఈ సోమరిపోతు ఎంత పని చేసినదీ ఎవరికీ తెలిసేదికాదు. దానికి తోడు వాడు తెలివైనవాడు గనక, తన సోమరితనం బయట పడకుండా ఎంతో జాగ్రత్త పడుతూండేవాడు.

అడవిలో ప్రవేశించిన శిష్యులంతా ఎందు కట్టెలకోసం అంతటా వెతుకుతూ,

పనికివచ్చే కట్టెలూ, పుల్లలూ ఏరి ఒక చోట పోగువేస్తూ పనిలో నిమగ్నులయ్యారు. సోమరిపోతుకు ఇదంతా వృధా శ్రమ అని పించింది. వాడు మిగిలిన వాళ్ళకి ఎడంగా వెళ్ళాడు. ఎక్కడైనా ఎండిపోయిన చెట్టు కనిపిస్తుందేమోనని వాడి ఆశ. వాడు కొంతదూరం వెళ్ళాక వాడికి కావలసిన చెట్టు దొరకనే దొరికింది. ఆ చెట్టున ఒక్క ఆకుకూడా లేదు. చెట్టు బెరడంతా నల్లగా ఉంది. అది ఎందు చెట్టే ననుకున్నాడు సోమరిపోతు.

“ఈ ఒక్క చెట్టు విరిచి పట్టుకుపోతే చాలు, ఎంతకాలమైనా పనికివస్తుంది!” అనుకుని సోమరిపోతు మంచి నీడ చూసు కుని నిద్రపోయాడు. వాడికి నిద్రపట్టే సమయానికి మిగిలిన శిష్యుల మాటలూ, నవ్వులూ వినిపిస్తూనే ఉన్నాయి. కాని తీరా వాడు నిత్రలేచే సమయానికి చుట్టూ

అంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. పొద్దుకూడా చాలావరకు వాలిపోయింది.

సోమరిపోతుకు కంగారెత్తింది. తన తోటి శిష్యులు పంటచెరుకు మూటలు కట్టుకుని వెళ్లిపోయారని వాడు గ్రహించాడు. ఎదురుగా కనబడే మొండిచెట్టు కొమ్మలు గబగబా విరిచి, ఇంత మోపు కట్టి నెత్తిన పెట్టుకుని యింటికేసి పరిగెత్త సాగాడు. వాడు గురువుగారి ఇల్లు చేరేసరికి అప్పడే మిగిలినవాళ్ళు ఇల్లు చేరటమూ, తమ కట్టెలన్నీ ఒక కుప్పగా వెయ్యటమూ కూడా అయింది. సోమరిపోతు రోజుకుంటూ వచ్చి, వాళ్ళు వేసిన కుప్పమీద తాను తెచ్చిన కట్టెల మోపు విప్పి పరిచాడు. అంతా సవ్యంగానే జరిగిపోయిందిగదా అని వాడు చాలా సంతోషించాడు.

ఆ రాత్రి గురువుగారు తన శిష్యులందరితో, "ఒరే, ఫలాని గ్రామంలో రేపు సంతర్పణ చేస్తున్నారు. మనకందరికీ

విలుపు వచ్చింది. నాకు వేరే పని ఉంది. కాని మీరంతా తెల్లవారక ముందే ఇంత అన్నం తిని బయలుదేరండి. మధ్యాహ్నాని కల్లా సంతర్పణకు అందుకుంటారు!" అన్నాడు. శిష్యులంతా సంతోషించారు.

తెల్లవారుజామునే గురువుగారి భార్య శిష్యులకోసం పంటచెట్టా మనుకుని, కిందటి సాయంత్రం వాళ్ళు తెచ్చివేసిన కుప్పమీది నుంచి కట్టెలు తీసుకుపోయి, పొయి రాజేసింది. అయితే అవన్నీ వచ్చి కట్టెలు, సోమరిపోతు తెచ్చినవి. అందుచేత ఏ వేళకూ పొయి రాజలేదు. అన్నం ఉడికే సరికి సూర్యోదయంకూడా అయిపోయింది. శిష్యులు సకాలంలో అన్నం తిని ప్రయాణమై సంతర్పణకు వెళ్ళలేక పోయారు. తాజెడ్డ కోతి వనమెల్ల చెరిచిందన్నట్టు, ఒక్క సోమరిపోతు మూలంగా, శిష్యులందరికీ సంతర్పణ లేకుండాపోయి ఆశాభంగ మయింది.

15

[శివదత్తుడూ, మందరదేవుడూ, తాము చేరిన ద్వీపంలో ఒక విచిత్రవృక్షిని కనుగొన్నారు. వాడు, తను శమనద్వీపవాసినని, సముద్రకేతుడని పిలవబడే ఒక ఓడదొంగ వస్త్రాంధేళ్ళ క్రితం, తనను ఆ ద్వీపంలో వదిలిపెట్టాడని చెప్పాడు. ఆ తరువాత, అందరూ భోజనాల దగ్గర కూర్చోబోయే సమయానికి, తీరంవెంట వికృతమైన కేకలు వినిపించినై. తరువాత—]

శివదత్తుడూ, మందరదేవుడూ, కత్తులు దూసి, పాదల చాటున సక్కుతూ, దాపులనే వున్న సముద్రతీరంకేసి బయలుదేరారు. వారి అనుచరులలో యిద్దరు మాత్రం వెనక వుండిపోయారు. వజ్రముష్టి చెట్లకిందినుంచి పాకుతూ, అందరికన్న ముందు సముద్రతీరం చేరి, వెనుక వస్తున్నవారికేసి 'జాగ్రత్త' అన్న నూచనగా చేయి వూపాడు.

అందరూ నిశ్శబ్దంగా చెట్ల సందునుంచి సముద్రంకేసి చూశారు. తీరంనుంచి ఒక

వెయ్యి గజాల దూరంలో చిన్న నౌకా యుద్ధం జరుగుతోంది. ఆ యుద్ధంలో పాల్గొంటున్నవి మొత్తం ఆరు పడవలు. అసలే అల్లకల్లోలంగా వున్న సముద్రంలో అవి ఒకదాని నొకటి తాకుతున్నవి. ఆయుధాలు ధరించిన అనేకమంది యోధులు ఒక పడవమీంచి, మరో పడవ మీదికి దూకుతూ, తళతళలాడే కత్తులతో బాహుబాహు యుద్ధం చేస్తున్నారు.

ఉన్నట్టుండి హఠాత్తుగా, నల్లని వికృతాకారు డొకడు నోటితో కత్తి పట్టుకుని, ఒక

“అయ్యా, వాడే సముద్రకేతుడు!
కూరాతికూరుడైన సముద్రపు దొంగ!”
అన్నాడు వజ్రముప్పి, శివదత్తుడితో.

శివదత్తుడూ, మందరదేవుడూ ఒకరి
ముఖాలు ఒకరు చూచుకున్నారు. ఆ
వికృతాకారుడు సముద్రకేతుడని తెలియ
గానే, ఇప్పుడు జరుగుతున్న యుద్ధం ఆ
బందిపోటు ముఠాకూ, సముద్రం మీద
పోతున్న మరేదో వర్తకుల పడవలకూ
మధ్య అని శివదత్తుడు పూహించాడు.
ఇప్పుడు ఏమి చేయటమా అని అతడు
ఆలోచించేటంతలో, ఒక చిన్న తొట్టె
పడవలాటిది తక్కిన పెద్ద పడవలనుంచి
వేరై తీరంకేసి రాసాగింది.

శివదత్తుడూ, మందరదేవుడూ ఆశ్చర్య
చకితులయ్యారు. ఆ చిన్నపడవ తీరంకేసి
బయలుదేరటం, యుద్ధం చేస్తున్నవా
రెవరూ గుర్తించినట్టు లేదు. వాళ్ళు
మామూలుగానే కేకలు పెడుతూ, పడవల
మీదినుంచి దూకుతూ, ఒకరి నొకరు
కత్తులతో నరుక్కుంటున్నారు.

కొద్దికాలం గడిచింది. హఠాత్తుగా
సముద్రకేతుడు పెద్దకేక పెట్టి, “హేయ్!
వాళ్ళు పారిపోతున్నారు. ఈదుకుపోయి ఆ
పడవను పట్టుకోండి!” అంటూ అరిచాడు.

పడవ తెరచాపమీదికి సగంవరకూ పాకి,
ఆక్కణ్ణించి కత్తిని కుడిచేత్తో యుల్లిపిస్తూ,
'జై కాలకేయా!' అంటూ అరిచి, మరో
పడవమీదికి దూకాడు.

ఇక, ఆ క్షణంనుంచి పోరాటం మరి
భీకరంగా సాగింది. ఇరు పక్షాల యోధుల్లో
కొందరు చేతులూ, తలలూ తెగి పడవల
నించి దభిమని సముద్రంలో పడిపో
తున్నారు. శిరస్త్రాణంలో ఒంటి కొమ్ము
ధరించివున్న, ఆ నల్లని వికృతాకారుడు
భీకరంగా అరుస్తూ, ఒక పడవమీంచి
ఇంకో పడవమీదికి కత్తి గిరగిరా తిప్పుతూ
కుప్పిగంతులు వేస్తున్నాడు.

చందమామ

వెంటనే సముద్రపు దొంగల ముఠాలోని కొందరు సముద్రంలోకి దూకి, ఆ చిన్న తొట్టెపడవ కేసి యాదసాగారు. వాళ్ళ వెంటనే మరి కొందరు దూకి, ఈదుకు పోతున్న ఆ దొంగలను వెనకనుంచి తమ కత్తులతో ఎదుర్కొన్నారు.

ఇప్పుడు, ఇరు పక్షాలవాళ్ళూ సముద్ర జలంలో ఈదుతూనే, ఒకరితో ఒకరు వీలయితే కత్తులతో, లేకపోతే ముష్టాముష్టి కలియబడి పోరాడసాగారు.

“ఈ యుద్ధం మరి విచిత్రంగా ఉంది. ఒకవైపు నీటిలో ఈదుతూనే, మరో వైపు శత్రువును చంపజూడటం...యిలాంటి యుద్ధం నే నెక్కడా చూడలేదు!” అన్నాడు మందరధేవుడు.

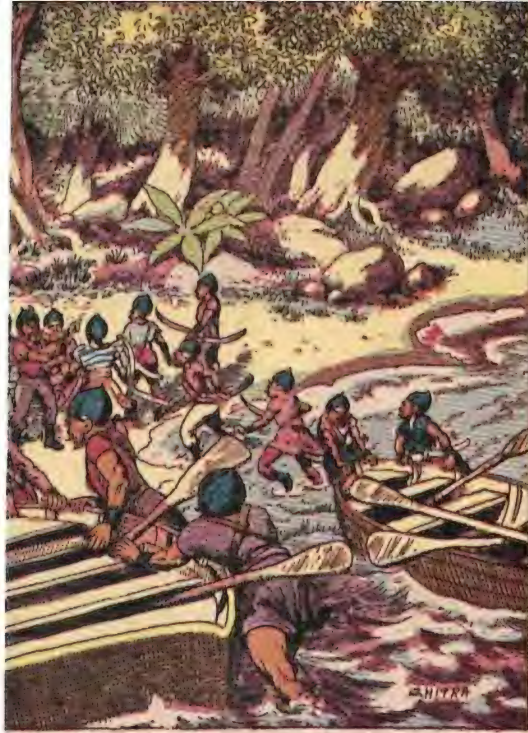
శివదత్తుడు అవునన్నట్టు తల వూపాడు. అతడి దృష్టి ఒకమారు పోరాటం జరుగుతున్న పడవలకేసి, మరోమారు తీరం సమీపిస్తున్న తొట్టెపడవకేసి ప్రసరిస్తున్నది. ఈ రెండింటికీ మధ్యగా సముద్రంలో ఈతగాళ్ల మధ్య భయంకర రణం సాగుతోంది.

క్రమంగా తొట్టెపడవ తీరాన్ని సమీపించింది. ఇంకా ఒడ్డు బదారు గజాలు ఉందనగానే, అందులోంచి ఇద్దరు స్త్రీలు నీళ్ళలోకి దూకి, గబగబా ఒడ్డు చేరారు.

మరుక్షణంలో, సముద్రకేతుడి భీకరస్వరం సముద్రం మీద మార్మోగింది. వెంటనే రెండు పడవలు తీరంకేసి వేగంగా బయలుదేరినై. మునిగిపోతున్న రెండు పెద్ద పడవలలోనుంచి కొందరు హృదయవిదారకంగా అరవసాగారు.

“మందరధేవా! ఇక మనం బయట పడక తప్పదు,” అన్నాడు శివదత్తుడు. “ఆ పారిపోతున్న స్త్రీలు ఎవరన్నది ప్రస్తుతానికి అనవసరం. మనం, వెంటనే ఆ బందిపోటు సముద్రకేతుణ్ణి ఎదిరించకపోతే, వాళ్ళిద్దరినీ అతడు సునాయాసంగా దొరక పుచ్చుకుంటాడు!”

మందరదేవుడు వెనుదిరిగి చూచాడు. అతడికి ముగ్గురు సైనికులూ, పజ్రముష్టి మాత్రం కనిపించారు. “తక్కిన ఇద్దరూ ఎక్కడ?” అని ఒక సైనికుణ్ణి మందరదేవుడు ప్రశ్నించాడు.

“అయ్యా, వాళ్ళిద్దరూ భోజన సామగ్రి దగ్గరే వుండిపోయారు!” అన్నాడు ఆ సైనికుడు వెనుదిరిగిచూస్తూ.

“వెంటనే వాళ్ళను ఇక్కడకు పిలుచుకురా!” అని మందరదేవుడు ఆ సైనికుణ్ణి ఆజ్ఞాపించాడు.

సైనికుడు వెనుదిరిగి బయలుదేరేంతలో శివదత్తుడు అతడిని అపి, “మందరదేవా,

మనం అందరంకలిసి ఎనిమిదిమందిమి మాత్రమే! సముద్రకేతుడి బందిపోటు ముఠా యాభై అరవైకి పైబడే ఉన్నట్టు కనబడుతోంది. మనం వాళ్ళను ఎదుర్కోవాలంటే, ఒక వుపాయం వుంది!” అన్నాడు.

‘ఏమిటదీ!’ అన్నట్టు మందరదేవుడు శివదత్తుడికేసి చూచాడు.

“మనం ఇంత స్వల్ప సంఖ్యలో ఉన్నట్టు సముద్రకేతుడు తెలుసుకోవటం మహా ప్రమాదం. అందుకని, మనం అయిదుగురం చెట్ల చాటునుంచి, ఒక్కసారిగా సహస్రకంఠాలతో అరిచినట్టుగా, భీకరంగా అరుస్తూ, వాళ్ళమీదకు ఉరుకుదాం. ఇక మిగిలిన ముగ్గురూ, ఆ బందిపోటులను వెనుకనుంచి మనలాగే అరుస్తూ, ఎదుర్కొంటారు!” అన్నాడు శివదత్తుడు.

మందరదేవుడు అంగీకరించాడు. భోజనాల దగ్గర ఉన్న ఇరువురు సైనికులకూ ఈ సంగతి చెప్పి, వాళ్ళతోపాటు బందిపోటు ముఠాను వెనుకనుంచి ఎదుర్కోలసిందిగా ఆ సైనికుడు ఆజ్ఞాపించబడ్డాడు.

క్రమంగా, సముద్రకేతుడున్న పడవలు రెండు తీరం చేరసాగినై. సముద్రంలో పోరాటం చల్లారింది. రెండు పడవలు ముణిగిపోగా, మిగిలిన రెండు పడవలనూ,

చందమామ

సముద్రకేతుడి బందిపోట్లు వశపరుచుకుని, వాళ్ళకు తీరంకేసి బయలుదేరారు. వాళ్ళకు దారిలో, నీటి తేలుతూ పోరాడుతున్నవాళ్ళు కనిపించగానే, తమవాళ్ళను పడవలలోకి లాగుతూ, శత్రువులను, పడవలమీద ఉండే, కత్తులతో తుదముట్టించసాగారు.

శివదత్తుడు ఆ భయంకర దృశ్యంకేసి ఓమారు చూచి, "మందరదేవా! ఆ బంది పోట్లు మొత్తంమీద అందరినీ హతమారుస్తున్నారు. ఇక, ఆ స్త్రీలను రక్షించే భారం మనం వహించవలసిందే!" అన్నాడు.

మందరదేవుడు సాలోచనగా తల వూచి, "ఇక మనం బయలుదేరుదాం!" అంటూ రెండడుగులు ముందుకు వేసి, పక్కనే వస్తున్న వజ్రముష్టికేసి చూచి, "అరేరే, వజ్రముష్టి నిరాయుధుడు! ఆ సంగతి ఇంత వరకూ మనం గమనించనేలేదు," అన్నాడు అశ్చర్యపోతూ.

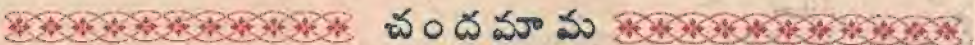
ఆ మాటలకు వజ్రముష్టి నవ్వాడు. "అయ్యా, నాకు కావలసిన కత్తిని నేనే సంపాదించుకోగలను. వీలైతే, ఆసముద్ర కేతుణ్ణి నా చేతులమీదుగా హతమార్చాలని ఆశగావుంది," అన్నాడు.

అందరూ అక్కడినుంచి బయలుదేరారు. వజ్రముష్టి ఆ ప్రాంతమంతా

బాగా ఎరిగివున్నవాడు గనక, ముందు దారి తీశాడు. ఒడ్డుకు చేరిన స్త్రీలిద్దరూ, ఒక సారి సముద్రంకేసి చూసి, తమను సముద్ర కేతుడు వెంబడిస్తున్నాడని గ్రహించి, భయకంపితులై అక్కడ ఉన్న గుబురు చెట్లలోకి పరిగెత్తారు.

ఇంతలో సముద్రకేతుడు ఉన్న పడవలు రెండూ తీరం చేరినై. అతడు కత్తిపైకెత్తి, 'జై కాలకేయా!' అంటూ నీటిలోకి ఉరికి, వెనుదిరిగి తన అనుచరులకేసి చూస్తూ, "ఆ స్వయంప్రభకు మాత్రం హాని కలగకూడదు! ఆ ముసలిదాన్ని కత్తికి ఎరచేయండి," అన్నాడు భీకరంగా.

సముద్రకేతుడు మోకాటి నీటిలో నడిచి, ఒడ్డు చేరాడు. అతడి వెనకనే, ఇరవైమంది సముద్రపు దొంగలు కూడా ఒడ్డెక్కారు. అందరూ ఆ ప్రిలు పారిపోయిన గుబురు చెట్లకేసి, నిశ్శబ్దంగా బయలుదేరారు.

“మనం, ఆ ప్రదేశాన్ని ముందు చేరటం అవసరం. వాళ్లు చెట్లను సమీపించేంతలో, అందరం ఒక్కమారు అరుస్తూ, వాళ్ళ మీదకు దూకుదాం. విజయమో, వీర స్వర్గమో...” అన్నాడు శివదత్తుడు.

“అంతా మర్రాళిదేవి కరుణ!” అంటూ మందరదేవుడు కత్తి పైకెత్తి, ఓమారు నమస్కరించాడు.

అందరూ ఆ చెట్ల గుంపులో జొరబడి, కత్తులు దూసి సిద్ధంగా ఉన్నారు. పారి పోయివచ్చిన స్త్రీల అలికిడి ఎక్కడా లేదు. “బహుశా వాళ్ళు, ఇంకా లోపలికు పారి పోయివుంటారు!” అన్నాడు మందరదేవుడు. శివదత్తుడు తలవూపి, “ఒకసారి, ఈ సముద్ర దొంగలను పొందేలితే, తరవాత వాళ్ళెక్కడ దాగివున్నదీ, తెలుసుకోవటం ఏమంత కష్టం కాదు,” అన్నాడు.

సముద్రకేతుడు తన అనుచరులతో క్రమంగా చెట్లగుంపుకేసి రాసాగాడు. పక్షి ముష్టి అక్కడ ఎత్తుగా పెరిగిన ఒక చెట్టు మీదికి పాకి; కిందకు వంగివున్న ఒక కొమ్మ

మీద పాములా పడుకున్నాడు. సముద్ర
కేతుడు అనుచరులతో ఆ చెట్టుకిందికి
రాగానే, 'జై కాలికేయా!' అంటూ అతడు
వారి మధ్యకు మెరుపులా దూకాడు. అదే
సమయంలో 'జై మరాఠీ!' అంటూ శివ
దత్తుడూ, మందర దేవుడూ, సైనికులతో
చెట్లమాటునుంచి ఒక్కమారు బయటపడి,
సముద్రకేతుడి మీదికి లంఘించారు.

కనురెప్పపాటు కాలం, సముద్రకేతుడు
నివ్వేరపోయాడు. ఈలోపల వజ్రముష్టి,
సముద్రపు దొంగలలో ఒకడినుంచి కత్తి
గుంజుకుని, సింహంలా గర్జిస్తూ ఒకరిద్దరు
శత్రువులను హతమార్చాడు.

ఆసరికి సముద్రకేతుడు తేప్పరిల్లాడు.
అతడు తన అనుచరులను ప్రోత్సహిస్తూ,
'జై కాలికేయా!' అని అరిచి, శివదత్తుడి
మీదికి దూకాడు. అప్పటికే అతడి అను
చరులు కొందరు వెన్ను చూపి సముద్రం
కేసి పరిగెత్తసాగారు. ఇంతలో మరొక
వైపునుంచి, ముగ్గురు సైనికులు భీకరంగా
ఆరుస్తూ, దొంగలమీదికి దూకారు.

సముద్రకేతుడు బెదరలేదు. అతడు
శివదత్తుడితో యుద్ధం చేస్తూనే కొంచెం
కొంచెంగా వెనక్కు జరుగుతూ, "పారి
పోకండి, నిలబడండి. శత్రువులు ఎనిమిది
మందికన్న ఎక్కువ లేరు!" అని అరవ

సాగాడు. ఆ కేకలకు పారిపోతున్న అతడి అనుచరులు వెనుదిరిగి, ధైర్యం తెచ్చుకుని, తిరిగి శివదత్తుడి సైనికులమీద యుద్ధానికి తలబడ్డారు.

నాలుగైదు నిమిషాలసేపు పోరు ముమ్మరంగా సాగింది. వజ్రముష్టిని నలుగురైదుగురు బందిపోట్లు చుట్టు ముట్టారు. కాని, అతడు అందరి కత్తిదెబ్బలనూ కాచుకుంటూ, తన చేతిలోని కత్తిని మెరుపులా తిప్పుతూ, వాళ్ళల్లో కొందరిని గాయపరిచాడు. గాయపడినవాడు ఒక్క చావుకేక పెట్టి వెనుకకు పడిపోగానే, ఆ స్థానాన్ని మరొకడు ఆక్రమించుకుంటున్నాడు.

పోరాటం, ఈ విధంగా మరెంతో కాలం సాగదని శివదత్తుడు గ్రహించాడు. అతడు, తనకన్న తక్కువ వయసువాడూ, మహా బలశాలి అయిన సముద్రకేతుడితో యుద్ధం చేస్తూనే, ఒక కంట సముద్రతీరం చేరుతున్న శత్రువుల పడవలు రెంటినీ కని

పెడుతూనే ఉన్నాడు. ఆ పడవలలోనుంచి మరికొందరు శత్రువులు ఒడ్డు చేరితే, ఆ తరవాత అందరూ కలిసి తననూ, అనుచరుల్నీకూడా చుట్టుముట్టగలరు. ఈ పరిస్థితుల్లో తను అనుచరులతోపాటు వెనుకకు తగ్గటమే మంచిదని అతడు నిర్ణయించుకున్నాడు. ఈసరికి, తను రక్షించదలచిన స్త్రీలిద్దరూ, అడవిలో చాలాదూరం పారిపోయివుంటారని అతడు భావించాడు.

శివదత్తుడు “జై, మరాఘీ!” అంటూ ఒక్క కేక వేసి, సముద్రకేతుణ్ణి కుడి కాలుతో బలంగా తన్ని, అతడు వెనక్కు పడబోయి, తిరిగి కాలూడుకునేంతలో పెద్దగా తన అనుచరులను హెచ్చరించి, చెట్ల గుంపుకేసి పరిగెత్తాడు. అదే సూచనగా, అతడి అనుచరులుకూడా వెనుకకు వెళ్ళారు. కళ్ళుమూసి తెరిచేంతలో, శివదత్తుడూ, అతడి అనుచరులూ చెట్ల చాటుకు పారిపోయారు. (ఇంకా వుంది)

విటత్రమైనకో రిక

విసుగుచెందని విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు వెళ్లి శవాన్నిదింపి, భుజానవేసుకుని, మళ్ళీ శ్మశానంకేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోవున్న బేతాళుడు, “రాజా, ఊసు పోకకు ఒక చిన్న కథ చెబుతా విను,” అంటూ ఈ విధంగా చెప్పాడు :

పూర్వం కోసలదేశంలో ఒక కోయ కుటుంబం ఉండేది. కోయస్త్రీకి ఒక్క అన్నమాత్రమే వున్నాడు. ఆమె తలిదండ్రులు చనిపోయారు. అందుచేత కోయ తన బావమరిదినికూడా తనవద్దనే వుంచు కున్నాడు. పెద్దకోయా, అతని కుమారుడూ, బావమరిదీ కలిసి అడవి కొత్త నరికి అందులో వ్యవసాయం చేసుకుంటూ ఉండే వారు. స్వయాన కష్టపడి సాగుకిందికి తెచ్చుకున్న భూమి కావటంచేత, అడవిని ఆనుకుని ఉండటంచేత ఆ పొలానికి శిస్తులూ, పన్నులూ ఉండేవికావు. పండించు

బేతాళ కథలు

కున్న దంతా సుఖంగా అనుభవిస్తూ కోయ కుటుంబం కాలం వెళ్ళబుచ్చుతున్నది.

ఇలా ఉండగా ఒకనాడు అడవిమార్గంగా ప్రయాణిస్తున్న ప్రయాణీకులను దొంగలు దోచారు. సొత్తు పోగొట్టుకున్నవారు కేకలు పెట్టేసరికి మరికొందరు ప్రయాణీకులు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చారు. ఇది చూసి దొంగలు అడవికి అడ్డంపడి ఎటో పారి పోయారు. వారిని తరుముకుంటూ వచ్చిన వారు మాత్రం కోయలు సాగుచేసుకునే పొలంవేపు వచ్చారు. అక్కడ వారికి పొలం దున్నుతూ కోయా, అతని బావమరిదీ, కొడుకూ కనిపించారు.

“ఏళ్ళే దొంగలు! దొంగతనం చేసి ఇటుగా వచ్చి, ఏమీ ఎరగనట్టు పొలం దున్నుతున్నారు,” అని దొంగలను తరుముకు వచ్చినవారు తమలో తాము అనుకున్నారు. తరవాత వారు అముగ్గురు కోయలనూ బలాత్కారంగా పట్టుకుని రాజధానికి తీసుకుపోయారు.

“వాళ్ళ నేరంగురించి తరవాత విచారిస్తాం. ప్రస్తుతానికి వాళ్ళను ఖైదులో ఉంచండి!” అని రాజు ఉత్తరువిచ్చాడు. కోయనూ, అతని బావమరిదినీ, కొడుకునూ ఖైదులో పెట్టారు.

తరవాత కోయల విచారణ జరిగింది. వారు నిర్దోమలనటానికి సాక్ష్యం ఏమీలేక పోయింది. తమను దోచిన దొంగలు ముగ్గురేననీ, వాళ్ళుకూడా కోయలేననీ సొత్తు పోగొట్టుకున్నవారు సాక్ష్యం చెప్పారు. అయినప్పటికీ పోయిన సొత్తు వారిపద్ధ దొరక లేదుగనక న్యాయాధికారి వారిని కొరత వేయించక జన్మఖైదు శిక్ష విధించాడు. ఎక్కడో అరణ్యం మధ్య వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నవాళ్ళు కావటంచేత ఆ కోయలను ఎరిగిన వాళ్ళుగాని, వారి పక్షాన మాట్లాడి సాయపడగలిగిన వాళ్ళుగాని ఒక్కరైనా లేకపోయారు.

ఈ సంగతి కోయ భార్యకు తెలిసింది. ఆమె వెంటనే బయలుదేరి రాజధాని చేరి, రాజగృహంవద్దకు వెళ్లి, "బాబూ, రక్షించండి! కాపాడండి!" అని ఎలుగెత్తి కేకలు పెట్టసాగింది.

ఆ అరిచే మనిషి ఎవరో, ఎందుకు అరుస్తున్నదో కనుక్కురమ్మని రాజు తన భటులను పంపాడు. వారు వచ్చి కోయ భార్యను, "ఎందుకు గొంతు చించుకుని అరుస్తున్నావు?" అని అడిగారు.

"అయ్యా, రాజుగారు కొంచెమైనా ముందూ వెనకా ఆలోచించకుండా, ఏ పాపమూ ఎరగని నావాళ్లను తెచ్చి ఖైదులో ఉంచారు. ఒక్క అడదాన్ని, నాగతి ఏం కావాలి?" అని అడిగింది.

భటులు తిరిగివచ్చి రాజుతో కోయ భార్య అన్న మాటలు చెప్పారు. అది విని రాజు, "ఆమనిషికి కొంత ధనం ఇచ్చి, అక్కడి నుంచి పంపివేయండి," అన్నాడు.

భటులు కొంత ధనం తీసుకుపోయి కోయ భార్యకు ఇవ్వబోయారు. కాని ఆమె ఆ ధనాన్ని తీసుకోలేదు. భటులు వెళ్లి ఈసంగతి చెప్పేసరికి, రాజు ఆమెను పిలిపించాడు. కోయ భార్య వచ్చి రాజు గారికి సమస్తారంచేసి నిలబడింది.

"డబ్బు తీసుకోమంటే వద్దన్నావుట. నీకేం కావాలి?" అని రాజు అమె నడిగాడు.

"మహారాజా, ఒక్కసారిగా నాకున్న భర్తనూ, కొడుకునూ, అన్ననూకూడా పట్టుకుని ఖైదులో పెట్టి, నన్ను ఒంటరిదాన్ని చేశారు. ఇంట్లో మగదిక్కులేదు!" అన్నది కోయభార్య దీనంగా.

రాజు ఉదారుడు. "ముగ్గురినీ వదలాలంటే సాధ్యంకాదు. వారిలో ఎవరినైనా ఒకరిని కోరుకో. ఈక్షణమే వదిలేస్తాను," అన్నాడాయన.

"అయితే నా అన్నను వదిలెయ్యండి!" అన్నది కోయభార్య.

ఈమాట విని రాజు చాలా ముచ్చట పడ్డాడు. భటులను పిలిచి కోయనూ, కొడుకునూ, బావమరిదిని కూడా వదల వలసిందిగా ఆజ్ఞాపించాడు.

బేతాళుడు ఈవిధంగా కథ ముగించి, "తాజా, నాకొక సంవేహం. కోయభార్య తన భర్తను విడిపించమనీ కోరక, కొడుకును విడిపించమనీ కోరక, అన్నను విడిపించ మని ఎందుకు కోరింది? భర్తమీదా, కొడుకు మీదా ప్రేమలేకనా? ఆ ఇద్దరిలో ఏ ఒకరి పైనా పక్షపాతం చూపలేకనా? అది అలా వుండగా; ఒక్కరినే వదిలేస్తానన్న రాజు ముగ్గురినీ ఎందుకు వదిలేశాడు? కావు భార్య కోరిన కోరిక రాజుకెందుకు సంతోషం కలిగించింది? తాను ఇస్తానన్నదే చాలు నని పెద్దగా కోరక, తక్కువగానే కోరిం దనా? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో నీ తల పగిలి పోతుంది," అన్నాడు.

"కోయభార్య తన అన్నను వదిలేయ్య మని కోరటానికి కారణాలు నువ్వు చెప్పినవి కావు. ఒక భర్తపోతే మరొక భర్తను చేసు కోవటం కోయలలో ఆచారం. అందుచేత అమెకు ఈ భర్తపోతే ఇంకోభర్త వస్తాడు. అలాగే ఈ కొడుకు పోతే ఇంకో కొడుకు వస్తాడు. కాని, అమె తల్లివండులు అది వరకే చనిపోయారుగనక, ఈ అన్నపోతే మరి అన్న రాడు. అందుచేత అమె అన్నను విడిపించమని కోరింది. అది గ్రహించి రాజు సంతోషించాడు. ఎక్కువైన కోరిక తీర్చి తక్కువైన కోరికలు నిరాకరించటం దాత యొక్క లక్షణంకాదు గనక, రాజు కోయ భార్యకు అన్నతోబాటు భర్తనూ, కుమారుణ్ణీ కూడా ఇచ్చేశాడు," అని విక్రమార్కుడు జవాబు చెప్పాడు.

ఈ విధంగా రాజుకు తిరిగి మౌనభంగం కాగానే బేతాళుడు శపంతోసహా మాయమై మళ్ళీ చెట్టెక్కాడు. (కల్పితం)

గొప్పవాళ్ళమోసం

పూర్వం రోమ్ నగరంలో ఒక ధర్మకర్త ఉండేవాడు. ఆయనకు అనాధలను చూస్తే అపరిమితమైన జాలి. అటువంటి వారిని చేరదీసి, వారికి కలిగిన బాధలు తొలగించి, ఎంతగానో సహాయపడేవాడు.

ఆ నగరంలోనే ఒక బిచ్చగాడుండేవాడు. వాడు రకరకాల వేషాలు వేసి ప్రజలు చేసే దానాలతో పొట్టపోసుకుంటూ ఉండే వాడు. ఫలానా ధర్మకర్తగారు గొప్ప దాత అనీ, ధర్మాత్ముడనీ వాడికి తెలిసింది. ఆయనదగ్గర పెద్ద దానం వుచ్చుకోవాలని బిచ్చగాడికి కోరిక కలిగింది. వాడు శన కానికి ఏవో పసర్లు రాచుకుని లావుగా వాచేటట్టుగా, కానికి పెద్ద ప్రజం పచ్చి నట్టుగా చేసుకున్నాడు. ఇటువంటి విద్యులలో వాడు నేర్పరి కావటంచేత సామాన్యులెవరూ మోసం కనిపెట్టలేరు. ఈ కాలాతో బిచ్చగాడు బాధపడుతున్నట్టు

మూలుగుతూ ఒకనాటి ఉదయం ధర్మకర్తగారి భవంతి బయట కూచున్నాడు. ధర్మకర్తగారి ఇంటికి వచ్చే పోయే జనం వాణ్ణి చూసి జాలిపడి చిల్లరడబ్బులు వేయసాగారు. కాని వాడికి కావలిసింది ధర్మకర్తగారి దానం. అందుచేత వాడు అస్థలం విడిచిపెట్టి పోలేడు.

కొంతసేపటికి ధర్మకర్తగారే బయటికి వచ్చాడు. ఆయనను చూడగానే బిచ్చగాడు, “కరుణించండి, బాబూ! బాధతో చచ్చిపోతున్నాను, నాయనా!” అని ఎలుగెత్తి విడవసాగాడు.

వాడి కాలు చూడగానే ధర్మకర్తకు గుండె కరిగిపోయింది. ఆయన తన భటులను పిలిచి, “పాపం, వీణ్ణి తీసుకుపోయి పడుకోబెట్టండి—నా పక్కమీదనే పడుకోబెట్టండి. నేను గట్టి వైద్యులను పిలిపిస్తాను. వాడికి కావలిసిన ఉపచారాలు

వీ లోటూ రాకుండా చెయ్యండి,” అని హెచ్చరించి వెళ్ళిపోయాడు. ధర్మకర్తగారి భటులు బిచ్చగాణ్ణి తీసుకుపోయి ధర్మకర్తగారు స్వయంగా పడుకునే హంసతూలికా తల్పంమీద పడుకోబెట్టారు. మరి కొద్ది సేపట్లో ఇద్దరు వైద్యులు బిచ్చగాడి కాలు పరీక్షించటానికి, అవసరమైన చికిత్స చెయ్యటానికి వచ్చారు. వాళ్ళు రోమనగరాని కంఠటికి పేరుమోసిన వ్రణవైద్యులు.

పండుకోసం పోతే చెట్టు విరిగి మీద పడ్డట్టయింది బిచ్చగాడికి. ధర్మకర్తగారు పెద్దగా ధర్మంచేసి పంపిస్తారనుకుంటే వాడి ప్రాణానికి వైద్యులు దాపరించారు.

ఆ వైద్యులలో ఒకడు బిచ్చగాడి కాలు చూస్తూనే, “అబ్బో, చాలా ముడిరి పోయింది. కాలు తెగ గొట్టాలి సందే!” అన్నాడు. బిచ్చగాడికి గుండె అగినంత పని అయింది.

రెండో వైద్యుడు బిచ్చగాడి కాలును శ్రద్ధగా పరీక్షించాడు. “ఇది దొంగవాఫ్టే. ఈ బిచ్చగాళ్ళు కొన్ని పసరులు పూసి ఇటు వంటి రోగాలు సృష్టించగలరు. కొంత సేపటికి ఆ వాపు అదే పోతుంది. మందులూ మాకులూ అవసరంలేదు,” అన్నాడాయన.

మొదటి వైద్యుడు కూడా బిచ్చగాడి కాలు పరీక్షించిన మీదట రోగం నిజం

కాదని తెలిసిపోయింది. వైద్యులిద్దరికీ కోపం వచ్చింది. “చికిత్స చేస్తే ధర్మకర్తగారు బోలెడంత డబ్బిచ్చేవాడు! దొంగ వెధవ, మన నోట కరక్కాయ కొట్టాడు! వీడి సంగతి ఆయనకు చెప్పేద్దాం!” అన్నాడొక వైద్యుడు. “అంతకంటే వీడికి నిజంగా రోగమేనని చెప్పి, కాలు సరికేద్దాం! అట్లాగాని వీడికి తగిన శాస్త్ర జరగదు!” అన్నాడు రెండో వైద్యుడు.

బిచ్చగాడికి ప్రాణభయం పట్టుకుంది. వాడు పక్కమీద లేచి కూచుని, “బుద్ధి గడ్డి తిని, నాలుగు డబ్బుల కాశపడి, తప్పుడు పని చేసిన మాట నిజమేనయ్యా!

నన్ను రక్షించండి! నా కాలు తెగగొట్టకండి అందువల్ల మీకేం లాభం?” అని కాళ్ళా వేళ్ళాపడి బతిమాలసాగాడు.

వైద్యులిద్దరూ కూడబలుక్కున్నారు. “ఇప్పుడు మాత్రం మించిపోయినదేమిటి? వాడి కాలు నయంచేసినట్టు నటించి, మన డబ్బు మనం పుచ్చుకుందాం,” అని వారు నిశ్చయించుకున్నారు. వాళ్లు బిచ్చగాడితో, “ఒరే, నువ్వు నోరు మెదిపావంటే, జాగ్రత్త! మేము చెప్పేదాకా ధర్మకర్తగారితో నీ కాలు నయంకాలేదనే చెప్పు. లేకపోతే ఆ కాలు నీకు దక్కదు, బాగా గుర్తుంచుకో!” అని భయపెట్టారు.

బిచ్చగాడు కడుపుకక్కుర్తికొనం జనాన్ని మోసగించేవాడే అయినప్పటికీ, వాడికి ఈ పేరు మోసన వైద్యుల మోసం చూసి ఆశ్చర్యం కలిగింది. కాని వారికి ఉండే ధైర్యం తనకు లేనందున, వాడు ఆ వైద్యులు చెప్పిన ప్రకారమే చేశాడు.

వైద్యులు ధర్మకర్తతో, "స్వామీ, ఈ దౌర్భాగ్యుడు చాలా అపాయస్థితిలో ఉన్నాడు. భగవదనుగ్రహంవల్ల వాడు మీ కళ్ళపడ్డాడు, మీరు మమ్మల్ని పిలిపించారు. వాడి కాలు నయంచేయటానికి మా శక్తి కొద్దీ ప్రయత్నిస్తాం, ఆపైన భగవంతుడున్నాడు!" అని చెప్పారు.

వాళ్ళు రోజూ వచ్చి కాలు కట్టు విప్పి, మళ్ళీ కట్టిపాతున్నారు. వారాలూ, నెలలూ గడుస్తున్నాయి. ఎంతకీ కాలు నయం కాదు, చికిత్స పూర్తికాదు. బిచ్చగాడికి అన్నివిధాలా సుఖంగానే జరిగిపోతున్నది, కాని ఇంతకంటే స్వేచ్ఛగా వీధులవెంబడి

అడుక్కుతిన్న రోజులే వాడికి మంచిపని పించాయి. వాడు వైద్యులను, "నా కాలు త్వరగా నయం చెయ్యండి. మీకు పుణ్యం ఉంటుంది!" అని ప్రార్థించసాగాడు. మూడు నెలలు దొంగత్వం చేసినమీదట, బిచ్చగాడి బాధ భరించలేక, వైద్యులు చికిత్స పూర్తిఅయిందని ధర్మకర్తకు తెలియ జేశారు. ఆయన చాలా సంతోషించి వైద్యులకు గొప్పగా బహుమానాలూ, డబ్బూ ఇచ్చాడు.

తరవాత ధర్మకర్త బిచ్చగాడితో, "ఏమిరా, నీ కాలు నయమయిందిగదా, పని చేస్తావు? ఎట్లా జీవిస్తావు?" అన్నాడు.

"బుద్ధి వచ్చింది, బాబూ! ఇక జన్మలో బిచ్చమెత్తను! అదితప్ప ఇంకే పనిఅయినా చేసుకుంటాను!" అన్నాడు బిచ్చగాడు.

వాడా మాట ఎందుకన్నాడో ధర్మకర్తకు అర్థంకాలేదుగాని, ఆయన వాడికి తనవద్దనే ఉద్యోగం ఇచ్చి దగ్గర ఉంచుకున్నాడు.

పెదపెళ్లి కొడుకు

పూర్వం ఒక దూరదేశంలో ఒక చిన్న రాజుండేవాడు. ఆయన అంతగా కలవాడు కాదు. ఆయనకు గుణమణి అని ఒక అందమైన కుమార్తె ఉండేది. తన స్థితిలో తానై ఆమెకు గొప్ప సంబంధం తీసుకురాలేక, ఆయన ఆమెకు స్వయంవరం జరప నిశ్చయించాడు. స్వయంవరం ప్రకటించినప్పుడు కన్యను పెళ్ళాడ గోరినవారంతా వచ్చి, ఆమెకు తమ తమ తాహతులనుబట్టి బహుమానాలిస్తారు. అలా వచ్చినవారిలో తనకు సచ్చినవాణ్ణి కన్య వివాహమాడుతుంది.

గుణమణిని పెళ్ళాడటానికి వచ్చిన రాజకుమారులందరిలోకి అర్హుడంగా వచ్చినవాడు భద్రుడనైవాడు. అతని తండ్రి పేరు దుర్జయుడు. ఆయన చాలా భయంకరుడు, క్రూరుడు. కేవలం దుర్మార్గంతో ఆయన చాలామంది రాజులకు అశాంతి కలిగించాడు. దుర్జయుడి బాధ పడలేక ఒకప్పుడు

పదిమంది రాజులు ఒక చోట సమావేశమై అతనిపైన దండెత్తటానికి నిశ్చయించారు. వారు సమావేశంనుంచి వెళ్ళిపోతూండగా దుర్జయుడు దారి కాచి వారిలో అయిదుగురిని బండిలుగా పట్టుకుని, ఎంతో ధనం వారివద్దనుంచి తీసుకుని పదిలేశాడు.

గుణమణి స్వయంవరానికి భద్రుడు వచ్చి రాజద్వారం చేరిన సమయానే వీరు డనే మరొకడుకూడా చేరాడు. ఇతను ఒక ముసలి గుర్రాన్ని ఎక్కి, సొట్టలు పడి మాట్లువేసిన కవచం ధరించి అతి పెదగా ఉన్నాడు. దుర్జయుడికి చిక్కి తమకు గల ధనమంతా ధారపోసి ప్రాణాలతో బయటపడిన అయిదుగురు రాజులలో వీరుడి తండ్రికూడా ఒకడు. అందుచేతనే వీరుడింత పెదగా ఉండటం జరిగింది.

భద్రుడు వీరుడికేసి, అతని ముసలి గుర్రంకేసి నిరసనగా చూసి, అతన్ని తోసు

కుంటూ తన గుర్రాన్ని రాజద్వారంకుండా ముందుకు అదిలించాడు. వీరుడు అతన్ని ముందు వెళ్లనిచ్చి, “రాజులు వచ్చేటప్పుడు నౌకర్లే ముందు నడుస్తారు,” అన్నాడు. భద్రుడికి మండిపోయింది. అవకాశం చూసి తన ప్రతాపం చూపుదామనుకున్నాడు.

స్వయంవరంలో మొదటిది రాజకుమారుల బలపరాక్రమ ప్రదర్శనం. ఒక మైదానంలో ఈ ప్రదర్శనం ఏర్పాటు చేయబడింది. ప్రదర్శనాన్ని చూడటానికి రాజకుటుంబం వారితోబాటు గుణమణి కూడా వచ్చింది. రాజకుమారులందరిలోకి భద్రుడు చుక్కల్లో చంద్రుడల్లే ప్రకా

శిస్తున్నాడు. అన్నిరకాల పోటీలలోనూ అతనిదే పైచేయిగా ఉంది. కాని వీరుడు తక్కువ తిన్నవాడు కాదు. ద్వంద్వయుద్ధాలలో భద్రుడు ఓడించినవారికన్న ఎక్కువ మందినే వీరుడు ఓడించాడు. అయితే భద్రుడికి వీరుడికి ద్వంద్వ యుద్ధం జరిగినప్పుడు మాత్రం వీరుడు ఓడిపోయాడు. ఇందులో ఆశ్చర్యం లేదు. భద్రుడి వెంట చాలా గుర్రాలున్నాయి. ఒక్కొక్కరితోనూ యుద్ధం చెయ్యటానికి అతను ఒక్కొక్క గుర్రం ఎక్కాడు. వీరుడి గుర్రం అనేక యుద్ధాలు చేసి అలిసిపోయి ఉన్నది. అందుచేత వీరుడు భద్రుడిమీద ఓడాడు.

సూర్యాస్తమయం కాగానే అతిథులందరూ దర్బారు భవనంలో సమావేశమైనారు. ఒక్కొక్కరే గుణమణిపద్ధకు వచ్చి తాము తెచ్చిన కట్నాలు అమెకు సమర్పించారు. ఎంతో విలువైన కట్నాలు తెచ్చిన రాజకుమారులందరూ ఉన్నారు. అయినా భద్రుడు తెచ్చిన కట్నాలముందు ఇవేవీ రాణించలేదు. అందరికన్నా అఖరుకు వచ్చినవాడు వీరుడు. అతను తన కత్తిని తీసి గుణమణి ముందు పెట్టి, “నేను పేదవాణ్ణి. నాకున్న అమూల్యమైన వస్తువు ఇదొకటే!” అన్నాడు.

“దాని గొప్పమాత్రం విముంది? ఇంతకు ముందు అది నిన్ను ఓడనివ్వలేదా?” అని భద్రుడు ఎత్తిపొడిచాడు.

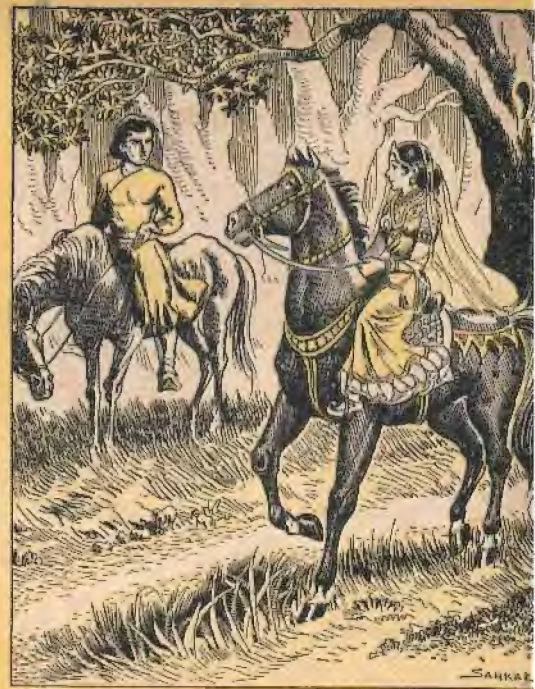
“మనిద్దరి మధ్యా సమయద్దం జరిగి ఉంటే ఈ కత్తి మహిమ చవిచూసి ఉండే వాడివే!” అన్నాడు వీరుడు.

మర్నాటి కార్యక్రమం అరణ్యంలో వేటాడటం. అతిథులందరూ తమ తమ గుర్రాలెక్కి వేటకు బయలుదేరారు. వీరుడు కూడా అడివికి వెళ్ళాడుగాని అతను వేటాడి తన గుర్రాన్ని శ్రమపెట్ట దలచలేదు. అందరికన్న చొరవగా వెళ్ళిన భద్రుడు మొదలైనవారి వెంట గుణమణికూడా గుర్ర మెక్కి వెళ్ళింది. కాని కొంతదూరం పోయాక ఆమెకు వేటమీద ఉత్సాహం తగ్గి పోయి వెనక్కుతిరిగి రాసాగింది. వీరుడు ఆమెకు ఆ సమయంలో ఎదురుపడ్డాడు.

“మీకు వేటమీద ఆసక్తి లేదా?” అని గుణమణి వీరుణ్ణి అడిగింది.

“ఉన్నది. కాని నా గుర్రం ముసలిదై పోయింది. ఎంతోకాలంగా మా పంశానికి సేవ చేసింది. దాన్ని శ్రమపెట్టటం ఇష్టం లేదు,” అన్నాడు వీరుడు.

“మంచి గుర్రం లేని కారణంచేత మీరు అన్నింటా వెనకపడుతున్నట్టున్నారు. నా

గుర్రం తీసుకుని, మీ గుర్రం నాకిచ్చే య్యండి,” అన్నది గుణమణి.

“ఈ గుర్రం నాకు ప్రియమైనది. ఇది ఎంతో కాలంగా మాకు సేవ చేసింది. దీనిని ఎవరికీ ఇవ్వను,” అన్నాడు వీరుడు.

“నిన్న మీరు నాకు కత్తి ఇస్తూ అదే మీకు అమూల్యమైనదన్నారు. ఆ మాట అబద్ధమేనన్న మాట!” అంటూ గుణమణి తన గుర్రాన్ని అదిలించి, వెనక్కు తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళిపోయింది.

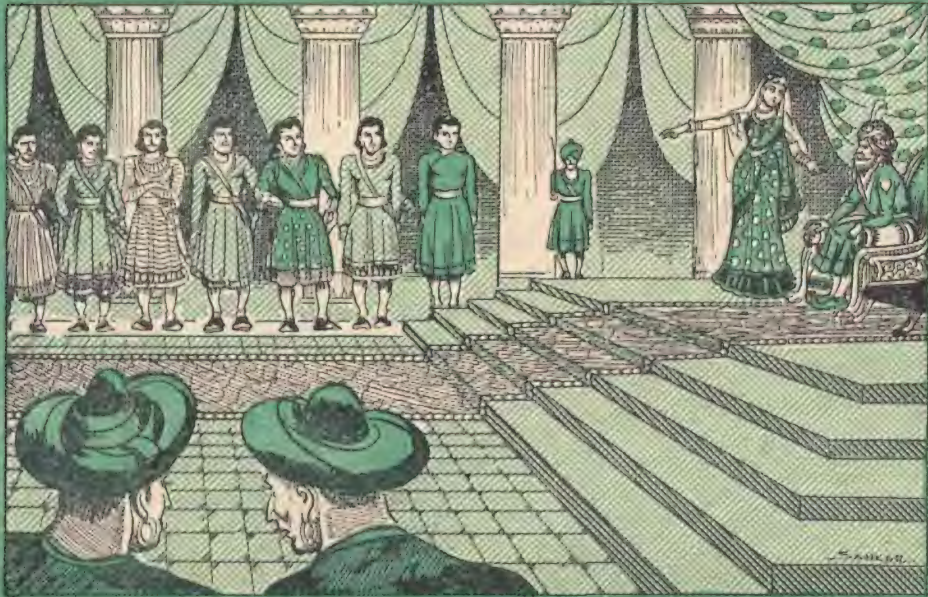
అక్కడితో స్వయంవరం కార్యక్రమం ముగిసింది. గుణమణి తన నిర్ణయాన్ని మరొక నెలకు ప్రకటిస్తుంది. అతిథులు

బయలుదేరి వెళ్లిపోసాగారు. వీరుడికి తప్ప మిగతా అందరికీ గుణమణి వీడ్కొలు చెప్పింది. వీరుడికేసి అమె చూడనైనాలేదు. ఇందు కతను చాలా చింతించాడు అతను రాచనగరు దాటి కొంతదూరం వచ్చేసరికి ఒక గొర్రెలకాపరి కుర్రవాడు కనిపించాడు.

వీరుడు ఆ కుర్రవాణ్ణి పిలిచి, “నువ్విప్పుడు చూసే విషయం మీ రాజ కుమార్తెకు తెలియజెయ్యి,” అంటూ గుర్రం దిగి, తన కత్తి తీసి దానితో గుర్రాన్ని చంపి, “గుణమణికోసం నిన్ను బలి చేశాను!” అని చచ్చిన గుర్రంతో అని తన దారిన తాను వెళ్లిపోయాడు

ఇది జరిగిన వారం రోజులకు వీరుడి ఇంటి బయట ఒక మేలుజాతి గుర్రం కట్టివేసి ఉంది. దాని మెడలో ఒక విల్లపైన “ప్రత్యక్షమైన తేడాలు సరిచేయవచ్చు” అని రాసివుంది. ఆ గుర్రం గుణమణి పంపి నదేనని ఊహించి వీరుడు సంతోషించాడు.

నెల గడిచిపోయింది. గుణమణి స్వయం పరంలో పాల్గొన్న రాజకుమారులంతా అమె నిర్ణయం తెలుసుకోవటానికి మరొకమారు వచ్చారు. అమె శతవిధాల భద్రుడినే పెళ్ళాడుతుందని అందరూ అనుకున్నారు. కాని అమె వీరుణ్ణి తన భర్తగా స్వీక రిస్తున్నానని అందరి యెదటా పలికింది.

అందరూ ఆ శ్చర్యపోయారు, భద్రుడు మాత్రం మండిపోయాడు.

“ఈ వీరుడి ప్రజ్ఞ నేనితవరకు చూడలేదు. వివాహం జరగక ముందు, నేనే అతని ద్వంద్వ యుద్ధంలో తేల్చదలుచుకున్నాను,” అన్నాడు భద్రుడు.

“ఈ పూట వేటకు పోదాం. వేటనుంచి తిరిగి వచ్చాక మీలో ఎవరితోనైనా సరే నేను యుద్ధానికి సిద్ధమే,” అన్నాడు వీరుడు.

అతిథులందరూ ఆరణ్యానికి వెళ్ళి, పగలల్లా వేటాడారు. సాయంకాలానికిల్లా అందరూ తాము ఆడవిలో కొట్టిన జంతువులతోసహా తిరిగివచ్చారు. భద్రుడూ,

వీరుడూ మాత్రం తిరిగిరాలేదు. వాల్మీద్వరూ ఆరణ్యంలో ఏమి ఆఘాయిత్యానికి దిగారో సని గుఱుమణి భయపడింది. కాని భద్రుడు బోలెడన్ని జంతువులను చంపి చీకటి పడే సమయానికి వాటితోసహా తిరిగివచ్చాడు. వీరుడి జాడలేదు. అతనికోసం చాలాసేపు వేచివుండి మిగిలినవారు భోజనాలకు లేచారు. ఆ సమయానికి వీరుడు తిరిగి వచ్చాడు. అతని వాలకం చూస్తే ఒక్క మృగాన్నికూడా కొట్టినట్టు కనబడలేదు.

“ఇంత అలస్యం చేస్తే ఎంత గొప్పవేట చేసి పస్తావో అనుకుంటున్నాం. ఏవీ నీవు కొట్టిన జంతువులు?” అన్నాడు భద్రుడు.

“నేను ఎక్కువ జంతువులను వేటాడలేదు. అయినా వేట దొరకటం, దొరకక పోవటం కేవలం దైవాధీనం. ఇది అందరూ ఎరిగిన విషయమే!” అన్నాడు వీరుడు.

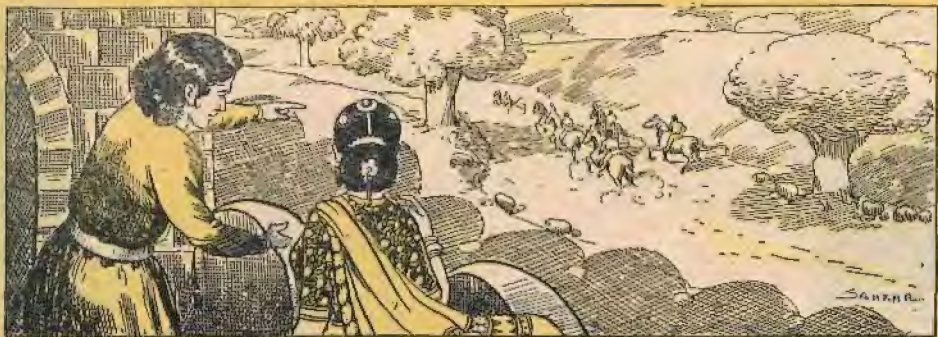
“నువ్వు కొట్టినదేదో బయటపెట్టరాదా? తిందు కిన్ని కబుర్లు?” అన్నాడు భద్రుడు.

“ఇదుగో!” అంటూ వీరుడు తన పైబట్ట చాటునుండి ఒక ముఠి తల తీసి భద్రుడి కాళ్ళముందు పడేశాడు. అది భద్రుడి తండ్రి అయిన దుర్జయుడి తల.

కొంతసేపు ఎవరి నోటా మాట లేదు. అందరూ దిగ్భ్రాంతులైపోయారు. కాని తరవాత వారి మనసులు ఆనందంతో నిండిపోయాయి. ఈ దుర్జయుడు ఎందరినో హీనస్థితికి తెచ్చాడు; అందరికీ పక్కలో బల్లెంగానే ఉన్నాడు. అటువంటి దుర్మార్గుణ్ణి ఇంతకాలానికి ఈ వీరుడు తుదముట్టించాడు. అందుచేత అతనిపై అందరికీ గొప్ప గౌరవం ఏర్పడింది.

భద్రుడికిమటుకు చేతులూ కాళ్ళూ చల్లబడ్డాయి. తన తండ్రి బలం అండ చూసుకునే అతను దర్పంగా తిరిగాడు. అటువంటి శూరుణ్ణి చంపిన వీరుడంటే భద్రుడికి చెప్పరాని భయం కలిగింది. అందుచేత అతను వీరుణ్ణి ధ్వంధ్వ యుద్ధానికి పిలవనేలేదు. కనిపం తన తండ్రిని చంపినందుకు పగ తీర్చుకుందామని అయినా ప్రయత్నించలేదు. అందుచేత భద్రుడిపై అందరికీ గౌరవం పోయింది.

తరవాత గుణమణికి వీరుడికి వివాహమయింది. గుణమణి స్వయంవరానికి వచ్చిన రాజులందరూ పెళ్లికి వుండిపోయారు. తరవాత భద్రుడు తన తండ్రి కోటను విడిచి, కొద్దిపాటి బలగంతో ఎటో పారిపోయాడు. ఆ కోట వీరుడి పశమయింది. అతను చుట్టుపక్కల రాజులతో స్నేహ సంబంధాలు ఏర్పరచుకుని తన భార్యతో సుఖంగా రాజ్యంచేశాడు.

బుద్ధిమాలిన పులి

ఒక తండ్రి, కొడుకూ అడవిలో ప్రయాణం చేస్తూంటే చీకటిపడింది. ఆ రాత్రికి వారు ఒక కొనేటి పక్కన ఉండే ఎత్తయిన గట్టుమీద పడుకున్నారు. ఆసలే అడవి, అందులో చీకటి. అటువంటిచోట పడుకోవటమంటే కుర్రవాడికి చాలా భయంచేసింది. అందుచేతవాడు తండ్రి డొక్కలో తల దూర్చి పడుకున్నాడు.

వాళ్ళు గాఢనిద్రలో ఉండగా ఒక పులి అటుగా వచ్చింది. నాలుగు చేతులూ, నాలుగు కాళ్ళూ, తల ఒకటి మాత్రమే గల జంతువు నిద్రపోతున్నట్టు దానికి తోచింది. ఈ వింతనుగురించి తన స్నేహితుడైన మొసలి నడుగుదామనుకుని పులి కొనేటి అంచుకు దిగి వెళ్ళింది.

అంతా విని మొసలి, “నువు సరిగా చూసి వుండవు. రెండో తల ఎక్కడో వుంటుంది. వెతికి పట్టుకో. నీ కందినదాన్ని నువు తిను, నీటిలో పడ్డదాన్ని నేను తింటాను!” అన్నది.

పులి గట్టుమీదికి వచ్చి తండ్రి తల వాసన చూడసాగింది. దాని మీసాలు ముక్కుకు తగలటంవల్ల తండ్రి పెడిమని తుమ్మారు. ఆ అదురుకు పులి కాస్తా కొనేట్లో పడింది. మొసలి తెలియక దాన్ని తినేసింది!

ఎవరు పెద్ద?

హిమాలయపర్వత ప్రాంతంలో ఒక పురాతనమైన మర్రి చెట్టుండేది. దానిమీద ఒక చకోర పక్షి, ఒక కోతి ఉండేవి. చెట్టుకింద ఒక ఏనుగు నివసిస్తూ ఉండేది. మూడూ ఒక చోటనే ఉంటూకూడా ఎప్పుడూ తమలోతాము కీచులాడుకుంటూండేవి.

ఇలా కీచులాడుటం వాటికే భావ్యంగా కనిపించలేదు. అందుచేత అవి, తమలో ఎవరు పయసులో పెద్ద అయినదీ తెల్పుకుని, వారు చెప్పిన ప్రకారం మిగిలిన ఇద్దరూ వినేటందుకు నిశ్చయించాయి. కాని పయసులో ఎవరికన్న ఎవరు పెద్దే తెల్పుకునే దెలా?

“నాకు ఊహ వచ్చేవాటికి నేను ఈ మర్రి చెట్టుమీద నిలబడితే దీని తల సరిగా నా పాట్టకు తగులుతుండేది,” అన్నది ఏనుగు.

“ఈ చెట్టు ఇంకా చిన్నదిగా ఉండగా నే నెరుగుదును. నేను నేలమీద కూచుని, నోటితో ఈ చెట్టుపై చిగుళ్లు అందుకునేదాన్ని,” అన్నది కోతి.

“తమ్ముళ్ళారా, ఇక చెప్పకండి. ఇక్కడికి కొంతదూరంలో మరొక పెద్ద మర్రిచెట్టు ఉండేది. నేను దాని పండు తిని ఇక్కడ రెట్టవెయ్యగా ఈ మర్రి మొలిచింది,” అన్నది చకోరపక్షి.

అనాటినుంచీ చకోరపక్షి చెప్పినట్టు ఏనుగూ, కోతి విససాగాయి. వాటిలో వాటికి పోరు లేకుండా పోయింది.

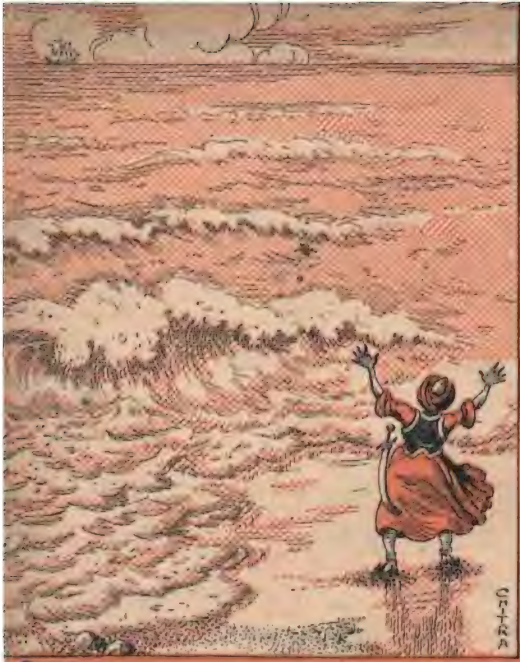
నాదెతుడు సిరిద్ బాద్

నేను సాటిలేని భోగాలలో మునిగి తేలుతున్నప్పటికీ, కొంతకాలానికి నాకు ప్రపంచపు మారుమూలలూ, కొత్త కొత్త దీవులూ చూడాలన్న కోరిక కలగసాగింది. వర్తకంమీదకూడా ఆసక్తి కలిగింది. నేను బజారుకు వెళ్లి వర్తకానికి పనికివచ్చే సామగ్రి కొని, మూటలు కట్టించి రేవుకు పట్టించుకువెళ్ళాను. త్వరలోనే ఒక ముచ్చటైన నౌక రేవులోకి వచ్చింది. సముద్రప్రయాణానికి కావలసిన హంగులన్నీ ఆ నౌకలో అమరి ఉన్నాయి. దాని తెరచాపలుకూడా ఎంతో అందంగా ఉన్నాయి. ఈ నౌకను చూడగానే నాకు చాలా ముచ్చటవేసి నా సరుకంతా అందులోకి ఎక్కించాను. ఆ నౌకలోనే నే నెరిగిన వర్తక స్నేహితులు కొందరు ప్రయాణం చేస్తున్నారు. వారితో కలిసి ప్రయాణం చేయటం నాకు సంతోషం కలిగించింది.

ఆ రోజే నౌక లంగరు ఎత్తి కదిలింది. అది సముద్రంమీద చాలా వేగంగా సాగింది. మేము అనేక వాచాలపాటు సముద్రయానం చేసి అనేక దీవులలో ఆగాం. అక్కడి అధికారుల పరిశయం చేసుకున్నాం. అక్కడి వర్తకులకు మా సరుకులు అమ్మాలి,

రెండవ సముద్రయానం

CHITRA

యేటి ఒడ్డున పచ్చని చెట్లనీడల కిందికి వెళ్ళాను. అలాటి చోట కూచుని భోజనం చెయ్యటమే ఒక విందు అనిపించింది. చల్లగా మలయమారుతం వీస్తున్నది. పచ్చని గడ్డిమీద విశ్రమించి కునుకుతీశాను.

నేను నిద్ర లేచేసరికి దీవిలో ఒక్కరూ లేరు. రేవులో నౌక లేదు. నా సంగతి మరిచిపోయి నౌక మిగిలినవారిని ఎక్కించు కుని కదిలిపోయి వుంటుంది. సముద్రం వేపు పరకాయించి చూస్తే చాలా దూరాన తెరచాపలు కనిపించాయి. నౌక అప్పుడే కనుచూపు మేర దాటి పోతున్నది.

వీలయితే వారి సరుకులతో మారకం వేసు కున్నాం. చివరకు మా నౌక ఒక దీవిని తాకింది. ఆ దీవి సౌందర్యం వర్ణనాతీతం. ఎక్కడ చూసినా ఎత్తయిన చెట్లున్నాయి, వాటిమీద రకరకాల పక్షులు మనోహరంగా కూస్తున్నాయి. సెలయేళ్లు ప్రవహిస్తున్నాయి. కాని ఆ దీవిలో మనిషి అన్న వాడు ఎక్కడా కనబడలేదు.

మేమంతా ఈ దీవిమీద కొంతసేపు విశ్రాంతి తీసుకుంటామంటే సరంగు సమ్మ తించి లంగరు వేయించాడు. అందరూ దిగి చెట్ల మధ్యగా పచార్లు చేయసాగారు. నేను కొద్ది అహారం తీసుకుని ఒక సెల

నాకు కలిగిన దిగ్భ్రమా, దైన్యమూ అంతా ఇంతా కాదు. నాకున్న సమస్తమూ ఆ నౌకలో వెళ్ళిపోతూంటే, ఈ నిర్జనమైన దీవిమీద ఒంటరిగా దిగబడిపోయిన నాగతి విం కాను? నాకు మతిపోయినట్టయింది. "ఒరే సిండ్ బాద్ నావికుడా! నీ కొంప కూలి పోయింది. మొదటి ప్రయాణంలో నిన్ను కాపాడిన విధి మళ్ళీ కాపాడుతుందా? చెయిజారిన కూజా మొదటిసారి పగలక పోతే రెండోసారి పగిలితీరుతుంది!" అని గట్టిగా కేక పెట్టాను.

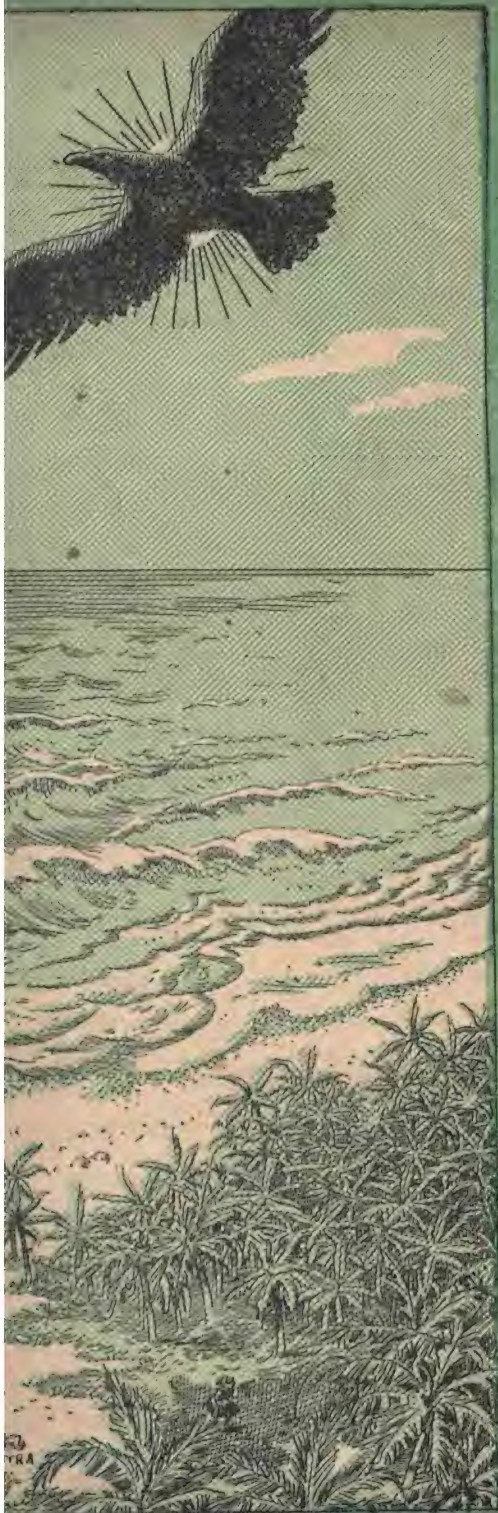
నేను ఏడిచాను. లోపలినుంచి తన్ను కొచ్చే నిస్పృహను వదిలించుకోవటానికి

నెత్తి బాదుకుని కేకలు పెట్టాను. “ఒరే దొర్భాగ్యుడా! బాగాదులో సుఖంగా కుడిచి కూచోలేకనేనా, తగుదునమ్మా అని మళ్ళీ సముద్రయానం తలపెట్టావు? రాజభోగంగా ఏ లోటూ లేకుండా నీకు జరిగిపోతూ ఉండెనే. నీకు ఏ లోపం జరిగిందని బయలుదేరావు? నీ మొదటి సముద్ర యానం సుఖంగా సాగింది గనకనా?... ఏమనుకుని ఏం లాభం? పుట్టినవాడికి చావు తప్పదు,” అనుకుంటూ వెర్రివాడి లాగా అయిపోయి పడిపోయాను.

క్రమంగా నా బుద్ధి వాస్తవాన్ని గుర్తించ సాగింది. గతించినదానికి ఏడిచి ప్రయోజనంలేదు, కర్తవ్యం ఆలోచించాలి. నేను లేచి నిలబడి కొంతసేపు ఆయోమయంగా నడిచాను. అలా నడవటం క్షేమం కాదనీ, ఏ క్రూరజంతువైనా ఎదురుకావచ్చుననీ తోచి ఒక ఎత్తయిన చెట్టు ఎక్కాను. ఆ చెట్టుమీదినుంచి చుట్టూ కలయచూశాను. అన్నిచైపులా చెట్లూ, పక్షులూ, కొండలూ, గుట్టలూ తప్ప ఏమీ కనిపించలేదు; కాని ఒక దిక్కుగామాత్రం వీధో తెల్లగా, పెద్ద దిగా కనిపించింది. అదేమిటో తెలుసు కుండామని చెట్టు దిగి, ఆ దిక్కుగా నడవ సాగాను. కాని లోపల భయం పీకుతూం

డటంవల్ల కాలు చురుకుగా సాగలేదు. చిట్టచివరకు ఆ తెల్లని వస్తువు ఒక బ్రహ్మాండ మైన బురుజులాగా వున్నట్టు స్పష్టమయింది. లోపలికి పోవటానికి మార్గం యేదైనా ఉండేమో చూతామని దాని చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేశాను. కాని ఎక్కడా మార్గం లేదు. పోనీ దాని పైకి ఎక్కుదామంటే అది నున్నగా గచ్చుచేసినట్టుగా ఉండటం చేత కాలికి పట్టు చిక్కలేదు. అది యెంత ప్రమాణం వుందో చూతామని చుట్టూ అంగలు వేసుకుంటూ తిరిగి యిసకలో పడిన నా కాలి గుర్తులు లెక్కించగా సరిగా నూటయాభై అంగలున్నాయి.

ఈ చిత్రమైన కట్టడంలోకి యెలా ప్రవేశించగలనా అని ఆలోచిస్తున్నంతలో ఆకస్మికంగా సూర్యుడు కాస్తా మాయమై చీకటి పడ్డట్టయింది. మొట్టమొదట, సూర్యుడికి మట్టేమైనా అడ్డువచ్చిందా అనుకున్నాను, కాని వేసవికాలంలో మబ్బులెందుకుంటాయని వెంటనే అనిపించింది. సూర్యుడికి అడ్డువచ్చిన దేమిటా అని చూసేసరికి సూర్యుడికి అడ్డంగా ఎగురుతూ ఒక బ్రహ్మాండమైన పక్షి కనబడింది. దాని రెక్కల బారు ఊహించలేనంతగా వుంది.

మొదట నా కళ్ళను నేనే నమ్మలేక పోయాను. కాని తరవాత నేను అదివరకు వినివున్న గండభేరుండ పక్షులు జ్ఞాపకం పచ్చాయి. ఈ పక్షులు యెక్కడో సముద్రమధ్యన ఒక దీవిలో ఉన్నాయనీ, అవి ఏనుగులను సయితం సునాయాసంగా ఎగర వేసుకుపోతాయనీ నా చిన్నతనంలో అనేకమంది యాత్రికులూ, నావికులూ చెప్పారు. ఆ వచ్చే పక్షి గండభేరుండ పక్షి కావచ్చుననీ, ఇనకలో వున్న ఈ బురుజులాటిది దాని గుడ్డు కావచ్చుననీ నాకు తోచింది. ఈ నా ఊహ సరిఅయినదని రుజువయింది. ఆ పక్షి నేరుగా వచ్చి ఆ గుడ్డుమీదనే వాలి, తన రెక్కలు రెండువైపులా చాచి నిద్రపో సాగింది.

ఆ పక్షి గుడ్డుమీద వాలే సమయానికి నేను ఇనకలో బోర్లా పడుకున్నాను. తరవాత నేను లేచేసరికి పక్షి కాలు ఒక పెద్ద చెట్టు మానుకన్నకూడా పెద్దదిగా కనిపించింది. నేను వెంటనే నా తలపాగా తీసి విప్పి, దాన్ని జములుగా పెనవేసి మోకులాగా తయారుచేసి, దాని సహాయంతో నన్ను నేను ఆ పక్షి కాళ్ళల్లో ఒకదానికి గట్టిగా కట్టేసు కున్నాను. నా ఉద్దేశమేమంటే, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఈ పక్షి లేచి పోకపోదు. దాని వెంటడి నేనుకూడా వెళ్ళితే, నన్ను అది ఎక్కడైనా మనుషులుండే చోట దించుతుందేమోనని.

ఈ నిర్ణయ ద్వీపంకన్న ఏ చోటైనా నయమే సనిపించింది. నేను దాని కాలికి కట్టుకుంటున్న సంగతి ఆ పక్షికి కొంచెమైనా తెలియవచ్చినట్టు లేదు. నేను దాని ప్రాణానికి ఏ ఈగో, దోమో అన్నట్టుగా వుండివుండాలి.

తెల్లవార్లూ నేను అదే స్థితిలో వున్నాను. నేను నిద్రపోతుండగా అది ఎగిరిపోతుందేమోనని, తెల్లవార్లూ మేలుకునే వున్నాను. కాని పూర్తిగా తెల్లవారినాకనే అది గుడ్డుమీదనుంచి లేచి, ఒక భయంకరమైన కేక పెట్టి, గాలిలోకి లేచింది. అది ఆకాశంలోకి ఎంత యెత్తు ఎగిరిందో చెప్పలేను. అలా చాలా యెత్తు లేచి అతివేగంగా దిగి

రాసాగింది. ఆ పక్షి దిగే వేగానికి నా బరువే నాకు తెలియకుండాపోయింది. చివరకా పక్షి ఒక రాతిమీద వాలింది. నేను వెంటనే నా నడుముచుట్టూ కట్టుకునివున్న తల గుడ్డ విప్పసాగాను. నేను దాని కాలినుంచి వడిపడే లోపుగా మళ్ళీ అది ఎగిరిపోతుం దేమోనని నా భయం. నేను కట్టు విడి పించుకుని ఇవతలికి వచ్చి, ఆ పక్షి కళ్ళ పడకుండా యొక్కడ దాక్కుందామా అని చూస్తుండగా ఆ పక్షి మళ్ళీ లేచింది. దాని గోళ్ళ మధ్య ఒక నల్లని అసాధారణమైన ప్రమాణంగల పాము చిక్కివుండటం నాకు కనిపించింది. నేను చూస్తూండగానే ఆ గండభేరుండపక్షి పాముతో సహా పైకిలేచి, వేగంగా వెళ్ళిపోయింది.

నేను నా పరిసరాలను కలయచూడ గానే నా గుండె ఆగిపోయినట్టయింది. ఎందుకంటే నేను చేరినది ఒక విశాలమైన, లోతైన లోయ. దాని చుట్టూతా చాలా

ఎత్తయిన కొండలున్నాయి. వాటి శిఖరాలు చూడటానికి తలయెత్తితే తలగుడ్డ కింద పడిపోవలసిందే. ఎత్తయితే అయింది, ఎక్కి పైకి పోదామంటే ఆ కొండల అంచులు నిటారుగా, చెక్కినట్టున్నాయి. అవి ఎక్కటం మనుష్యమాత్రుడు చేయ గల పని కాదు.

ఆ లోయను చూస్తుంటే నాకు ఏడు పొచ్చింది. ఆ పళ్ళ చెట్లూ, సెలయెళ్ళూ వదిలిపెట్టి నేనిక్కడి కెందుకు రావాలి? ఇక్కడ ఒక్క గడ్డిపరక లేదు, ఒక్క చుక్క నీరుకూడా లేదు. ఇందులో నుంచి బయటపడే మార్గంకూడా లేదు. అందుచేత ఈ భయంకర ప్రదేశంలో అకలి దప్పులతో అలమటించి చావక తప్పదు. నేను, ఒక అవదనుంచి తప్పించుకోబోయి, అంతకంటే పెద్ద అపద తెచ్చిపెట్టుకున్నాను!

(ఇంకా వుంది)

మిత్రభేదం

దమనకుడు :

అడవిలో నొక నక్క - అకలి దప్పు
 లడలింప తిండికై - అటు నిటు తిరిగి
 కనుగొనె నొక చోట - ఘన యుద్ధభూమి
 విను మట ఒక భేరి - విడిపడి యుండె.
 గాలికి కొమ్మలు - కదలి తాకగనె
 గోల సేయుచునుండె - గొప్పగా భేరి.
 ఆ శబ్దమును విని - ఆ నక్క బెదరి
 నాశమౌదు నటంచు - నక్కి కూర్చుండె.
 అంతలో కలిగిన - దాలోచనమ్ము
 సుంత శబ్దము విని - సొగసిపోనెల ?
 సుఖ దుఃఖములలోన - సుంత యోచించి
 సుఖపడు తెలివితో - సుజనుండు ధరణి.
 అనుకొని ధైర్యమ్ము - నంది ఆ నక్క
 చనె మెల్ల మెల్లగా - కనె భేరి రూపు
 భేరి నిండుగ తిండి - కూరినా రనుచు
 పేరాసతో నక్క - బిరబిర కొఱికి

దూరి కూర్చుండి వి-దో పంట కొఱుక
 దోర కర్ర యటంచు - తోచిన ననియె :
 మెదడు నిండుగ గల - మేత అటంచు
 మది దలంచితి మున్ను - మతి లోని కేగ
 తెలిసిపోయెను కదా - దీని బండారు
 వెలుపల చర్మము - తలదాక కర్ర.
 కావున శబ్దమ్ము-నే విని బెదరి
 పోవుట తగదయ్య - దేవరా వినుడు.

పింగళకుడు :

విమిసేయగవలె - ఇటు నున్నవారు
 నా మాత్రమైన ఉ-న్నారనుకొనను.
 భయపడిపోయి ఈ - ప్రాంతమ్ము వదలి
 నయమొప్ప పావగా - నన్ను కొరెదరు.

దమనకుడు :

అది వాని దోషమా ? - అధిపతి ఎట్లు
 బెదరెనో అట్లులే - బెదరె మృగాలు.
 గుండె జొరగనీక - కూర్చుండు డిచట
 దండి శబ్దమైదో - దరిసి చూచెదను

మృగరాజు సరి అన్న - తెగబడి నక్క
 మొగము శబ్దమువేపు - మూదలజేసి
 దొరకు దండము పెట్టి - దూకుచు బోయె
 స్థిరబుద్ధితో నిదే - తెఱవనుకొంచు.
 దమనకు డేగిన - తర్వాత రాజు
 విమతియై ఇట్లని - వేమాటు తలచె:
 పదవి పోయిన నక్క - పాపమ్ము తలచి
 ఎదిరితో లంచాల - నేమైన మెక్కి
 మెదలకు నాకు నె-గ్గుదలంచు నేమొ
 గదుముక వచ్చునో-గద ఆ మృగమ్ము—
 నమ్మక ద్రోహమ్మె - నాయకు జంపు
 ముమ్మాటికిని నమ్మ-బోల దెవ్వరిని.
 అనుకొని మృగరాజు - అవలి కేగె
 తను వాని దారిని - తద్దయు గనుచు.
 ఆ దమనకుడేమొ - అటులేగి కనియె
 కాదట సంజీవ-కమె కాని మృగము.
 అరెరె! ఎద్దే యిది - సరిపోయె ననుచు
 మురిసిపోయెను నక్క-పరమ హర్షమున.
 విను రొట్టె వితిగి నే-తిని పడెనంచు
 తనకు రాజును దాన-జనుని సేయంగ
 ఇది ఒక మార్గమం - చెంచి యోచించె.
 బెదరినయప్పడే - కద రాజు దొరకు.
 అనుకొంచు సంహమ్ము - గనుటకై తిరిగి
 చనుదెంచుచుండగా-సరి ఒక్క డనుచు—
 తన ముఖ కవళికల్ - దాచి సంహమ్ము
 మునుపటి తావున - మొనసి కూర్చుండె.

దాని మర్మ మెఱింగి - తప్పక వత్తు
 నే నివృడే దొర - అనతి చాలు.

పింగళకుడు :

నిజముగా పోదువా - నీవు? శబ్దమ్ము
 గజిబిజి పరచదా - కాసింత అయిన?

దమనకుడు :

దొర పోయి రమ్మన్న - సరి అనకున్న
 నరుడింక భృత్యుకై - మెఱయుట ఎట్లు?
 చెప్పిన మాటను - చెవి బెట్టుకొనక
 అప్పడిప్ప డటన్న - అతడేల రాజు?

పింగళకుడు :

సరి పోయి రమ్ము ఆ - సరణిని గాంచి
 బిరబిర వచ్చి నా - భీతిని మాన్పు.

చందమామ

దమనకుండును వచ్చి - దండమ్ము వెట్టి
సుమతి యట్టులు కూరు-చుండె అక్కడను.

పింగళకుడు :

చూచి వచ్చితివా పి-శాచ మృగమ్ము
ఆ చారు నా కింక - అంతయు దెలుపు.

దమనకుడు :

చూచితి నోరాజ - చూచితి దాని
చూచి చూడక దొర - జూడంగ గలన?

పింగళకుడు :

తుద్రుడవని నిన్ను - చూడలేదేమొ
భద్ర మృగమ్మునిన్ - ప్రాణాల విడిచె
తన కుంభముల నెక్కి-తన్ను తుమ్మెదల
కినిసి కొట్టునె? విస్లు - కేరింతలిడును.
బలవంతు దెప్పడు - బలవంతు పైనె
అలుక బూనును పగ - నట్లె సాధించు.

దమనకుడు :

పోనిండు దానిదే - పుణ్య జన్మమ్ము
కానిండు మేమెల్ల - కాసింత జనమె.
ఏమైన మీ రొక్క-టే మాట అన్న
ఆ మృగమ్మును మీకు - అనుచరు జేతు.

పింగళకుడు :

అంత సామర్థ్యమే - అబ్బైనా నీకు?
అంతవానిని దెచ్చు-నంతవా నీవు?

దమనకుడు :

తెలివితో సేయంగ - వలనుగా నట్టి
విలలోన లేవని - వినలేదె మీరు.

కత్తి కటారుల - గజ తురగాల
ఎత్తివెళ్లియు చేత - నేమి కానట్టి
పనులను బుద్ధితో - ఒనగూర్చవచ్చు
నను మాట పెద్దలే - అన్నారు కాద?

పింగళకుడు :

సరి అట్టులైనచో - పర మంత్రిపదవి
సరగున నీకిత్తు - సందియ మేల?
అని సింహ మాతని - నా నిమిషమ్మె
పనిలోన నియమించె - పాత ప్రధాని.
ఇది చాలు ననుకొని - ఎగురుచు సక్క
ముదముతో తిరిగి-అ ముఖముగా పోయె.
సంజీవకమ్మును - చక్కని గిత్త
పుంజుకొన్నట్టి ఆ - భూమిని చేరె.

“మనిషికన్న దుంగమేలు”

పూర్వం కాశీరాజుకు ఒక కొడుకుండే వాడు. వాడు పరమ దుర్మార్గుడు. వాణ్ణి అందరూ తాచుపామును చూసినట్టు చూసే వారు. ఒకనాడు ఈ రాజకుమారుడు తన నౌకర్లతో గంగాస్నానానికి వెళ్ళాడు. వారు గంగవద్దకు వెళ్ళేసరికి పెద్ద గాలివాన అరంభమయింది. ఆ గాలివానలో గంగలో దిగటానికి నౌకర్లు భయపడ్డారు. కాని రాజకుమారుడు వాళ్లతో, “నేనీ గాలివాన లోనే స్నానం చెయ్యాలి. నన్ను నది మధ్యకు తీసుకు పొండి!” అని అధికార పూర్వకంగా అన్నాడు. అసలే రాజకుమారు డంటే ఎంతో ద్వేషంతో ఉన్న ఆ నౌకర్లు అతడిని గంగమధ్యకు తీసుకుపోయి, అక్కడ అతన్ని వదిలేసి, ఈదుకుంటూ ఒడ్డుకు చేరారు. తరవాత వారు రాజసాధా నికి తిరిగిపోయి, రాజుతో, “మహాప్రభూ, అబ్బాయిగారు మాతోబాటే గంగలో

దిగారు. ఆ తరవాత ఎంత వెతికినా మా కాయన కనిపించలేదు,” అని చెప్పారు.

ఇక్కడ రాజకుమారుడు నదీప్రవా హంలో పడి కొట్టుకుపోసాగాడు. ఆ గాలి వానలో అతను పెట్టిన కేకలు విన్నవారు లేరు. అదృష్టవశాత్తూ అతనికి నదిలో కొట్టుకుపోయే దుంగ ఒకటి చేతికి అందింది. అతను దానిమీదికి ఎక్కి పడు కున్నాడు. కొంతదూరం వెళ్లేసరికి ఒక పాము ఆ దుంగమీదికి చేరింది. మరి కొంతదూరం వెళ్ళాక ఒక ఎలుకకూడా దుంగమీదికి వచ్చి తన ప్రాణం కాపాడు కున్నది. ఇంకా కొంతదూరం వెళ్లేసరికి వానదెబ్బ తిన్న చిలుక ఒకటి, నది ఒడ్డున ఉన్న చెట్టు కొమ్మల మీదినుంచి, ఆ దుంగమీదనే పడింది.

ఈ నాలుగు ప్రాణులతోనూ ఆ దుంగ నదీ ప్రవాహం వెంబడి చాలా దూరం

కొట్టుకుపోయింది. రాజకుమారుడు రక్షించ
మని కేకలు పెడుతూనే వున్నాడు.

నది మలుపులో ఒక సన్యాసి చిన్న
కుటీరం వేసుకుని నివసిస్తున్నాడు. ఆ
సన్యాసికి రాజకుమారుడి అర్తనాదం వినిపిం
చింది. ఆయన అంత వానలోనూ బయటికి
వచ్చి, నదిలో కొట్టుకుపోతున్న దుంగనూ,
దానిమీద బోర్లా పడుకుని వున్న రాజ
కుమారుణ్ణి చూశాడు.

వెంటనే ఆయన నదిలో దూకి ఈదు
కుంటూ వెళ్ళి, దుంగను ఒడ్డు చేర్చి, రాజ
కుమారుణ్ణి తన కుటీరంలోకి తీసుకు
పోయాడు. ఆయన మళ్ళీ బయటికి వచ్చి
దుంగమీద వున్న పామునూ, ఎలుకనూ,
చిలుకనూకూడా లోపలికి తీసుకుపోయాడు.
అవి నోరులేని ప్రాణులు గనకనూ, గాలి
వానవల్ల ఎక్కువగా దెబ్బతిని ఉండటం
వల్లనూ, సన్యాసి ముందుగా వాటికి పరి
చర్యలు చేసి, అహారం పెట్టి, ఆ తరవాత
రాజకుమారుడి అవసరాలు చూశాడు.

రాజకుమారుడికి సన్యాసిమీద చాలా
కోపం వచ్చింది. ఆ అల్ప ప్రాణులకు
ముందు సేవ చేసి తరవాత తన విషయం
చూసినందుకు అతను సన్యాసిపై మండి
పడ్డాడు. కాని ఏమీ చేయలేని స్థితిలో

ఉండటంవల్ల అతను తన కోపాన్ని తనలోనే
దాచుకున్నాడు.

రెండు రోజులపాటు సన్యాసి యిచ్చిన
ఆతిథ్యం స్వీకరించి రాజకుమారుడూ,
పామూ, ఎలుకా, చిలుకా కోలుకున్నారు.
ఈలోపుగా గాలివానకూడా తగ్గిపోయింది.
పాము సన్యాసివద్ద సెలవు పుచ్చుకుంటూ,
“అయ్యా, నేను కిందటి జన్మలో గొప్ప
ధనికుణ్ణి, అయితే అంతకంతా పిసిని
గొట్టును. గంగాతీరాన ఫలాన చోట సలభై
కొట్లు దాచిపెట్టి చచ్చిపోయాను. తరవాత
ఈ పాము పుటక పుట్టి, ఆ సాముకు
కాపలా కాస్తూ అక్కడే ఉంటున్నాను.

నిజానికి నాకా సొమ్ము ఎందుకూ వనికి రాదు. మీరు ఎప్పుడు కావలిస్తే అప్పుడు అక్కడికి వచ్చి నన్ను వెలవండి, ఆ ధనం మీకిచ్చేస్తాను,” అని చెప్పింది.

అదేవిధంగా ఎలుక వెళ్లిపోతూ, “స్వామీ, గంగ ఒడ్డున ఫలాని చోట నేనుండే కలుగు వద్ద ముప్పుయి కోట్ల ధనం పాతిపెట్టి వుంది. మీరు ఎప్పుడు వచ్చి నన్ను వెలిచినా ఆ సొమ్ము మీకు చూపిస్తాను,” అన్నది.

తరవాత చిలుక వెళ్లిపోతూ, “అయ్యా, నావద్ద ధనమైతే లేదుగాని, మీరు ఎప్పుడు కోరితే అప్పుడు ఎంత కావలిస్తే అంత ధాన్యం మీకిప్పించగలను. గంగ ఒడ్డున

ఫలాన చెట్టువద్దకు వచ్చి నన్ను కేక పెట్టండి,” అన్నది.

రాజకుమారుడు వెళ్లిపోతూ, “అయ్యా, నేను రాజసయాక కాశీకి దయచెయ్యండి. మీకు ఏం కావాలంటే అదల్లా సంకోచించ కుండా యిస్తాను,” అన్నాడు.

కొంతకాలం గడిచాక సన్యాసి ఈ నలు గురి నిజాయితీ ఎటువంటిదో చూద్దామని బయలుదేరాడు. దారిలో ఆయన చిలు కనూ, ఎలుకనూ, పామునూ కేకవేశాడు. అవి తాముండే చోటునుంచి బయటికి వచ్చి, తాము ఇస్తామని మాట ఇచ్చిన ప్రకారం ధాన్యమూ, ధనమూ ఇవ్వటానికి సిద్ధపడ్డాయి.

కాని సన్యాసి, “ఇప్పుడు వేరే పనిమీద పోతూ, మిమ్మల్ని చూసి పోదామని పిలిచాను. సొత్తు మీవద్దే ఉంచండి, కావలసి నప్పుడు తీసుకుంటాను,” అంటూ కదిలి కాశీకి వెళ్ళాడు.

ఈ లోపుగా కాశీరాజు మరణించటమూ, రాజకుమారుడు రాజుకావటమూ జరిగింది. కొత్తరాజు విధివెంబడి ఊరేగుతూ అంత దూరాన సన్యాసిని చూశాడు. తనను ఏదో కోరటానికే బయలుదేరి వచ్చాడనుకుని రాజు తన భటులతో, “ఆ కనబడే దొంగ సన్యాసిని వెంటనే పెడరెక్కలు విరిచికట్టి, ప్రతి విధి మలుపునా నిలబెట్టి కర్రలతో కొట్టి,

తీసుకుపోయి శిరచ్ఛేదం చేసెయ్యండి!” అని ఉత్తరు విచ్చాడు.

ఆ ప్రకారమే రాజభటులు ఆ సన్యాసిని పట్టుకుని, పెడరెక్కలు విరిచికట్టి, ప్రతి విధి మొగదలా నిలబెట్టి కర్రలతో కొడుతూ తీసుకుపోసాగారు. సన్యాసికి అంతా అర్థమయింది. రాజభటులు తనను కొట్టినప్పుడల్లా అయన, “మనిషికన్న దుంగ మేలు!” అని పెద్దగా అరవసాగాడు.

ఈ విచిత్రమైన శిక్ష చూడటానికి సన్యాసి చుట్టూ మూగిన ప్రజలూ, రాజోద్వేగులూ కూడా సన్యాసి అనే మాటలు విని ఆశ్చర్య పడ్డారు. “అయ్యా, మీరెవరు? మీరేమి

తప్పు చెయ్యటంవల్ల రాజుగారు మీకి శిక్ష ఇచ్చారు? మనిషికన్న దుంగ మేలు, అనటంలో మీ ఉద్దేశం ఏమిటి?" అని వారు సన్యాసిని గుచ్చి అడిగారు. సన్యాసి వారితో జరిగినదంతా చెప్పి, "మీ రాజు గంగలో ముణిగి చనిపోయే సమయంలో ఒక దుంగ ఆయనను కాపాడింది. ఆయన ప్రాణాన్ని రక్షించిన నాకు మీ రాజు చేసే ఉపకారం చూడండి," అన్నాడు.

వెంటనే ప్రజలు ఉద్రేకం చెంది తమ పాపిష్టి రాజును నడివీధిలోనే హతమార్చబోయారు. వాళ్ళకు రాజుపై అదివరకే కోపం వుంది. కాని సన్యాసి అడ్డపడి ఆ రాజు ప్రాణాలు మరొకసారి కాపాడాడు.

రాజు సన్యాసి కాళ్ళపై బడి, "స్వామీ, నా అపచారం క్షమించండి. ఇకనుంచీ మీరు నాకు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి, నే నెట్లా నడుచుకోవాలో, ఎట్లా రాజ్యం ఏలాలో చెప్పండి!" అని ప్రార్థించాడు.

సన్యాసి మంత్రిగా ఉండటానికి అంగీకరించాడు. కాని తీరా చూస్తే రాజ్యం యావత్తు అస్తవ్యస్తంగా ఉన్నది. ఖజానాలో డబ్బు లేదు. ప్రజలకు కావలసిన ధాన్యంకూడా లేదు. రాజుయొక్క బుద్ధి హీనతవల్ల దేశం ఘోరమైన ప్రమాదానికి గురికావటానికి సిద్ధంగా ఉన్నదని సన్యాసి తెలుసుకున్నాడు. వెంటనే ఆయన గంగా తీరాన ఉండే పామునూ, ఎలుకనూ, చిలుకనూ రప్పించి, అవి తనకు వాగ్దానం చేసిన సామూహిక ధాన్యమూ తెప్పించి రాజ్యానికి క్షేమం కలిగించి, ఆ పాము, ఎలుక, చిలుకకూడా శాశ్వతంగా కాశీనగరంలో ఉండిపోయేటట్లు నివాసాలూ, భోజన సదుపాయాలూ ఏర్పాటు చేయించాడు.

అదిమొదలు కాశీరాజు తన అహంకారాన్ని కట్టిపెట్టి, అన్ని రాచకార్యల్లోనూ, సన్యాసి చెప్పినట్లు నడుచుకుంటూ, చాలా కాలం సుఖంగా రాజ్యంచేశాడు.

రాళ్లలో రూపాలు

50 కోట్ల ఏళ్ళక్రితం ఉండిన ట్రైలోబైట్ అనే జంతువుగురించి మనకు ఎలా తెలుసు? భూమిమీద మానవుడు అవతరించక పూర్వం ఎన్నో రకాల జంతు జాతులూ, వృక్షజాతులూ పుట్టి రూపుమానిపోయాయి. వీటినిగురించి తెలుసుకునేటందుకు మనకు ఏదైనా ఆధారం ఉండాలిగదా. మవు పుట్టక మునుపే మీ ముత్తాత తాత పోయాడనుకుందాం. ఆయన ఫోటో గనక ఉన్నట్లయితే అది చూసి మవు, “ఆయన ఇలా వుండేవాడు!” అని తెలుసుకో గలుగుతావు.

ఇకనేం? అదేవిధంగా మనంకూడా పురాతన జంతువులనుగురించి తెలుసుకోగలుగు తున్నాం. ఆవును, రాళ్ళలో మనకు ఆ కాలపు జంతువుల “ఫోటో”లు దొరుకుతున్నాయి! అయితే వాటిని “ఫోటోలు” అనం, “ఫాసిల్స్” అంటాం.

ఏనాడో చచ్చిన జంతువుల రూపాలు రాళ్ళలోకి ఎందుకు రావాలని ఒక ప్రశ్న వస్తుంది. మనం చూసే రాళ్ళన్నీ భూమి పుట్టినప్పటినుంచీ ఉన్న రాళ్లు కావు. భూమిపైన ఎప్పటికప్పుడు కొత్త రాళ్ళు పుడుతున్నాయి. వానలు కురిసి కొండలు కరిగి, నదులవెంట కొట్టుకుపోయి నముద్రంలో పేరుతున్నవి. ఇలా పేరిన ఇనకా, మట్టి మొదలైనవి పై ఒత్తిడికి, భూగర్భంనుంచి వచ్చే వేడికి శిలలుగా మారుతున్నాయి. మొట్టమొదట భూమిమీద ఏర్పడిన గండ్ర శిలలో “ఫాసిల్స్” దొరకవు, కాని “పేరుడు” శిలలో దొరుకుతాయి.

పురాతన జంతువుల రూపాలను ఫాసిల్స్ ద్వారా తెలుసుకున్నట్లే, ఆ శిలల వయస్సును బట్టి ఆయా జంతువులు ఎంతకాలం క్రితం భూమిపై నివసించినదీ అంచనా వెయ్యవచ్చు. ఇటువంటి అంచనాలనుబట్టే “ట్రైలోబైట్” 50 కోట్ల ఏళ్ళక్రితం జీవించిందని, దయ్యపు బల్లలు మూడున్నర కోట్ల ఏళ్ళక్రితం జీవించాయని తెలుసుకోగలుగుతున్నాం.

ఫాసిల్ రూపాలు : ట్రైలోబైట్, దయ్యపుబల్లల అడుగుజాడలు.

కిటక జాతులు

ఈనాటి ప్రపంచంలో అరు లక్షల కిటక జాతులున్నాయి; ఒక్కొక్క జాతిలోనూ అసంఖ్యాకమైన కిటకాలున్నాయి. కిటకాలకూ ఇతర జంతు జాతులకు గల ముఖ్యమైన తేడాలేమంటే : కిటకాల శరీరాలు మూడు భాగాలుగా విభజన పొంది ఉంటాయి ; వాటికి అరేసి కాళ్ళుంటాయి. రెండేసి మీసాలుంటాయి.

చీమలూ, ఈగలూ, దోమలూ, చిమ్మటలూ, సీతాకోకచిలుకలూ, మిణుగురు పురుగులూ, ఇలకోళ్ళూ, కీచురాళ్ళూ, మిడతలూ, గొల్లభామలూ, తూనీగలూ, తుమ్మెదలూ, కందిరీగలూ, బొద్దింకలూ, చెదలూ, పేలూ, పురుగులూ, నల్లులూ మొదలైనవి కిటకాలు.

ప్రపంచంలో సామాన్యంగా కిటకాలు బతకలేని ప్రాంతమంటూ లేదు. కొన్ని రకాల కిటకాలు మనకు లాభం చేకూర్చిపెడుతున్నాయి. పట్టుపురుగులనుంచి మనకు పట్టు లభిస్తున్నది; దానితో మనం అనేకరకాల బట్టలు, నేస్తున్నాం. తేనెటీగలు మనకు పూల నుంచి మకరందం తెచ్చి తేనె తయారుచేసి పెడుతున్నాయి. అందుచేతనే మనం పట్టు పురుగులనూ, తేనెటీగలనూ ఒక పరిశ్రమగా పోషిస్తున్నాం.

కిటకాలలో రెక్కలు లేనివి, రెండేసి రెక్కలున్నవి, నాలుగేసి రెక్కలున్నవి కూడా ఉన్నాయి. ఇవి రకరకాల ఆహారాలు తింటాయి. మట్టితో గూళ్ళు కట్టి కందిరీగలు చిన్న తనంలో మాంసాహారులుగా ఉండి, పెద్దయ్యాక శాకాహారులుగా మారతాయి! అవి తమ పిల్లల కోసం సాలిళ్ళను తెచ్చిపెట్టి, తాముమాత్రం పూలలో మకరందం తాగుతాయి! సాలిళ్ళుకూడా కిటకాలే. ఒకరకం కిటకం మరొక రకం కిటకాన్ని తినటమే గాక, కొన్ని కిటకాలు తమ జాతివాటినే తింటాయి. అడ గొల్లభామ మగ గొల్లభామను తినటం పరిపాటే!

తుమ్మెద - మిడత - మిణుగురుపురుగు - కందిరీగ

ఫోటోవ్యాఖ్యల ఫోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

1956 నవంబరు సంచికలో ప్రకటింపబడే ఫోటోలకు నమూనాలు

★ పై ఫోటోలకు నరికిన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)

★ సెప్టెంబరు 5-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి:—చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల ఫోటీ, మద్రాసు-26

సెప్టెంబరు నెల ఫోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటీ : కొమ్మెక్కి కులికేపు

రెండవ ఫోటీ : కింద బడి దొర్లేపు

పంపినవారు : ఎస్. శ్రీరాములు S/O వి. బి. ఎలిరాజులు నాయుడు,

అనంద విస్కెట్ షాపు, మదనపల్లి - (చిత్తూరుజిల్లా)

బహుమతిమొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

ప్రొఫెసర్ పి. సి. సర్కార్

“పేక ముక్కల రాణి” అన్న ట్రిక్కు నేను స్వంతాన కనిపెట్టినది. దాన్ని ఇప్పటికీ ప్రదర్శిస్తూనే ఉన్నాను.

ఇంద్రజాలికుడు ఒక చీట్ల పేక తీసి బాగా కలుపుతాడు. తరవాత ప్రేక్షకులలో అయిదు మూలల ఉన్న అయిదుగురిని తలా ఒక ముక్కా తీసుకోమంటాడు. వాళ్ళు ముక్కలు చూసి తిరిగి ఇచ్చినాక పేకను తిరిగి కలుపుతాడు. తరవాత అతను “పేక ముక్కల రాణి”ని స్టేజి పైకి రమ్మంటాడు. ఆమె ప్రవేశం ఆశ్చర్యకరంగా ఉండేలాగు చెయ్యవచ్చు. ఆమె ఎంతో ఆకర్షవంతమైన దుస్తులు ధరించి, తలపైన ధగధగా మెరిసే కిరీటం ధరించి ఉంటుంది. ఆమెపై “స్పాట్ లైట్” వెలుగుతూంటుంది. ఇంద్రజాలికుడు తన చేతిలోని చీట్ల పేకను

ఒక పళ్ళెంలో పెట్టి ఆమె చేతికి ఇస్తాడు. ఆమె ఆ పళ్ళెాన్ని పట్టుకుని కదలక నిలబడి ఉంటుంది.

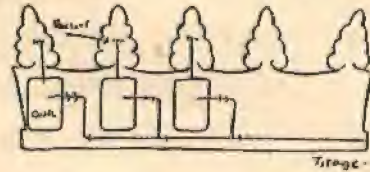
అప్పుడు ఇంద్రజాలికుడు ఆమె కిరీటంకేసి వెలు చూపుతూ, “ఒకటి-రెండు-మూడు” అంటాడు. వెంటనే తుపాకీ పేలిన చప్పుడవుతుంది. ఆ క్షణంలోనే “రాణి” కిరీటం పైన అయిదు పేకముక్కలు, బొమ్మలో చూపిన విధంగా, నిలబడి ప్రేక్షకులను ఆశ్చర్యచకితులను చేస్తాయి. వీటిలో ఒకటి బొమ్మా, దాని పక్కన ఆరీసు ఏడు, ఇస్పేటాసు, డైమను ఎనిమిది, కళావరు ఐదు ఉన్నట్టు చిత్రకారుడు చాలా చక్కగా చిత్రించి చూపెట్టాడు.

కింది బొమ్మలో కిరీటం వెనుకవైపు చూపబడింది. ఇందులో ఐదు పేక ముక్కలూ, వెనుకకు మడిచిపెట్టి

సూదులతో పట్టి ఉంచటం చూడ వచ్చు. ఈ సూదులు రెండేసి కొక్కలలోనుంచి దూర్చి ఉంటాయి. సూదులన్నిటికీ కలిపి ఒక దారం ఉంటుంది. ఈ దారాన్ని లాగినట్లయితే సూదులన్నీ జరుగుతాయి; పేక ముక్కలు లేచి నిలబడతాయి. (బొమ్మ చూడండి) “రాణి” ఈ దారాన్ని లాగుతుంది.

ఈ ట్రిక్కులో ఉండే చిత్రమే మంటే కిరీటాన్ని ముందుగా నేతయారు చేసి ఉంచుకోవచ్చు. సమయానికి దాన్ని నెత్తిమీద ఉంచుకోవటమూ, దారం చేతిలోకి తీసుకోవటమూ మాత్రమే తరవాయి.

ఒక్క విషయం గమనించాలి. అయిదుగురు ప్రేక్షకులకు అయిదు పేకముక్కలు మనకు కావలసినట్టు అందించటం సాధ్యం కాదు. నేను వాడే పేకలో 52 ముక్కలూ ఒకే విధమైనవి ఉంటాయి—మాటవరసకి ఇప్పేటాసులనుకొండి. నేను అయిదు మూలల ఉన్న అయిదుగురు ప్రేక్షకులకూ ఇప్పేటాసే ఇస్తాను. తరవాత తుపాకి మోగినప్పుడు కిరీటంమీద కనిపించే అయిదు ముక్కలూ అయిదు

గురిపని చెబితే -వారు నమ్ముతారు. కాని అందరూ ఒక ముక్కను మాత్రమే గుర్తించుతారు. మిగిలిన నాలుగుముక్కలూ ఇతరులవని ఎవరి మటుకు వారనుకుంటారు. ఇందులో మోసం వారు తెలుసుకోలేరు. ప్రదర్శనం చాలా జయప్రదమవుతుంది.

[పాఠకులు, యీ గారడీని గురించి మరి వైనా సలహాలు పొందదలిస్తే: ప్రొఫెసర్ : పి. సి. నర్కార్, మెజిషియన్, పోస్టుబాక్సు 7888 కలకత్తా - 12.]

అట్టచివరి బొమ్మ

ఒకరోజు రాజు - 9

మసూర్ బయలుదేరాడు. అతన్ని అంతదూరంలోనే చూసి అబూ తన భార్యతో, “ఖలీఫాకూ రాణికి ఎవరు చచ్చారని జగడం వస్తుందనుకుంటూనే వున్నాను. ఖలీఫా పంపగా మసూర్ వస్తున్నాడు. ఇదే మనకు నిజమైన పరీక్ష! నువ్వు వెంటనే చచ్చి పోయినట్టు పడుకో!” అన్నాడు.

మసూర్ వచ్చేసరికి దుప్పటి చుట్టి గన్నా నేలమీద పడుకుని వున్నది.

అబూ అమె పక్కన కూచుని కంటికి మంటికి ఏకధారగా ఏడుస్తున్నాడు. మసూర్ అతన్ని లాంఛనగా ఓదార్చి, తిరిగివెళ్ళి, చచ్చిపోయింది గన్నాయే నని ఖలీఫాకు చెప్పాడు.

ఈ మాట విని జుబేదా మండిపడి, మసూర్ మీద తన చెప్పలు విసిరి, ఎవరు పోయారో చూసినమ్మని తన ముసలిదాదిని పంపింది. దాదిని అంత దూరాన చూస్తూనే అబూ ఈసారి తాను శవం పాత్ర ధరించాడు. అమె వెళ్ళేసరికి అబూ నేలమీద పడుకుని వున్నాడు. అతని పక్క గన్నా నెత్తి బాదుకుని ఏడుస్తూ కనిపించింది. ముసలిది లాంఛనగా గన్నాను ఓదార్చి, తానుకూడా కాస్త కంట తడిపెట్టుకుని, రాజభవనానికి తిరిగివెళ్ళి, చచ్చి పోయింది అబూయేనని చెప్పింది.

ఇద్దరిని పంపితే ఇద్దరూ చెరోక వార్తా చెప్పారు. నిజం తెలియనేలేదు.

“ఇది ఇట్లా తేలదు. ఇందులో ఏదో మోసం వుంది. మనమంతా బయలుదేరి వెళ్ళి నిజం తెలుసుకుందాం!” అన్నాడు ఖలీఫా.

ఖలీఫా, జుబేదా, దాసీలూ, పరి వారమూ, అంతా కలిసి అబూ ఆల్ హసన్ ఇంటికి బయలుదేరారు. ఇది కనిపెట్టి అబూ, “పెళ్ళామా, మన ఆట కట్టయింది! మనం ఇద్దరం చావ

వలిసిన తరుణం వచ్చింది! చద్దాం వట్టు!” అన్నాడు.

ఇద్దరూ దుప్పట్లు చుట్టుకుని, కాళ్ళు మక్కావేపు చాచి, చచ్చినట్టు పడు కున్నారు. ఇంతలో ఖలీఫా మొదలైన వారు రానేవచ్చారు.

“అయ్యో, గన్నా! భర్త చచ్చి నందుకు గుండె పగిలి నువ్వు చచ్చా వుటే?” అని విలపించింది జుబేదా. ఆమె దుఃఖంలోకూడా తన అపజయం అంగీకరించ దలచలేదు.

“అదే నేను ఒప్పుకోను. గన్నా కోసం గుండె పగిలి అబూ చచ్చాడు,” అన్నాడు ఖలీఫా. ఆయనకూడా తన అపజయం అంగీకరించ దలచలేదు.

“లేదు, అబూ ముందు చచ్చాడు,” అన్నది జుబేదా.

“కాదు, గన్నా ముందు చచ్చింది!” అన్నాడు ఖలీఫా.

ఇద్దరూ మళ్ళీ పోట్లాడుకున్నారు.

“ఈ ఇంటో నౌకర్లెరీ? వాళ్ళనడి గితే నిజం తెలిసిపోతుందే!” అన్నది జుబేదా.

“అవును. ఎవరు ముందు చచ్చారో చెప్పినవాళ్ళకి పదివేల బంగారు దీనారా లిద్దును!” అన్నాడు ఖలీఫా.

“నాకా పదివేల దీనారాలూ ఇప్పించండి, మహాప్రభూ! గుండె పగిలి రెండోసారి చచ్చింది నేనే, అబూ ఆల్

హసన్ ను!” అని దుప్పటిలోనుంచి అబూ కేకపెట్టాడు.

ఖలీఫాకు మోసమంతా అర్థమైంది. ఆయన విరగబడి నవ్వుసాగాడు.

అబూ, గన్నా లేచి కూచుని, డబ్బు కోసం తాము పడిన పాట్లన్నీ విన్నవించుకుని, క్షమాపణ వేడారు. ఖలీఫా, జుబేదా వారిని క్షమించారు. అబూ అవసరాలను గమనించక పోవటం తన తప్పేనని ఖలీఫా అర్థం చేసుకున్నాడు. పెద్ద వజీర్ తోబాటు అబూ ఆల్ హసన్ కుకూడా జీతం ఏర్పాటుచేసి, అతన్ని కలకాలం తన అనుచరుడుగా వుంచుకున్నాడు.

—(ఐపోయింది)

వార్తలు-విశేషాలు

పూర్తిగా ఎయిర్ కండిషన్ చేయబడిన మూడురైళ్లు, అక్టోబర్ 1వ తేదీ నుండి, ఢిల్లీ-హౌరా, ఢిల్లీ-బొంబాయి, ఢిల్లీ-మద్రాసు మార్గాలలో నడుపబడగలవు. రైలు అంతా ఎయిర్ కండిషన్ చేయబడ్డం యిదే మొదటిసారి.

* * * *

విశాఖపట్టణంలో, కొత్తగా పోలీస్ స్టేషన్ స్కూలును ప్రారంభించేందుకు, నన్నాహాలు చేయడానికి, ఆంధ్రప్రభుత్వం ఒక పెప్పర్ ఆఫీసరును నియమించింది. ఈ టెక్నికల్ స్కూలు, యీ సంవత్సరంలోనే ప్రారంభించ బడగలదు. ఇందులో 100 మంది విద్యార్థులకు అవకాశం వుంటుంది.

* * * *

ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక కింద, ఆంధ్రరాష్ట్రంలో అభివృద్ధి పథకాలను అమలుపరచడానికి 19 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచెయ్య బడగలవని భావించబడు తున్నది. ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళిక చివరి సంవత్సరంలో, ఆంధ్రలో 17 కోట్ల రూపాయల సొమ్ము అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపై ఖర్చు చెయ్యబడింది.

* * * *

1957 ఏప్రిల్ నెలనుంచి, మనదేశంలో అమలులోకి రాబోయే దశాంశ పద్ధతి నాణాలను, దక్షిణరైల్వేలోని, విజయవాడ, గుంటూరు, తెనాలి, రాజమండ్రి, నెల్లూరు స్టేషన్లలో ప్రదర్శించటానికి ఉత్తరువు లివ్వబడినవి.

మద్రాసులోని ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకభాండాగారంలోగల, తెలుగు లిఖితగ్రంథాలను సంపాదించి, వాటిని తిరుపతిలోని ప్రాచ్య విద్యాపరిశోధన సంస్థకువంటి, జాగ్రత్తపరచటానికి ఆంధ్రప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టుకింద, అడవిభూములను సాగుకు వీలుగా చేయటానికి, పంటకాల్వల త్రవ్వకానికిగాను, దాదాపు 15 లక్షల రూపాయల విలువచేసే భారీయంత్రాలను ఇండియా ప్రభుత్వం కొన్నది. ఈ యంత్రాలతో నవంబరు నెలనుంచి పని ప్రారంభించ బడగలదు.

ఇండియాలో పశుసంపద గత అయిదు సంవత్సరాలుగా, నూటికి అయిదువంతుల చొప్పున పెరుగుతున్నదని, ఇటీవల సేకరించబడిన లెక్కలద్వారా తెలియవచ్చింది. 1951 వ. సంవత్సరంలో, మొత్తం 2,920 లక్షల పశువులు వుండగా, 1955 లో 3,070 లక్షల పశువులవరకు వున్నవి.

భారత నౌకాదళానికి, విమానవాహకనౌక నౌక దానిని, కొనాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించి నట్టు, రషీణమంత్రి శ్రీ డాక్టర్ కట్టా లోకనభలో వెల్లడించారు.

యంత్ర సహాయంతో, వ్యవసాయాభి వృద్ధిని సాధించేనిమిత్రం, అందుకు అవసరమైన శిక్షణపొందిన సిబ్బందిని సమకూర్చటానికి బోపాల్లో ఒక కేంద్రం ప్రారంభించ బడింది. ఈ కేంద్రంలో ప్రతి సంవత్సరం 100 మందికి శిక్షణ గరవబడుతుంది. దీని అధ్వర్యం; కేంద్ర ఆహార వ్యవసాయ మంత్రిత్వశాఖ వారిది.

నేపాల్ దేశ రాజధాని ఖట్మండూలో, నవంబరు నెలలో అంతర్జాతీయ లిపి ప్రదర్శనాన్ని, నేపాల్ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తున్నది. అందులో పాల్గొనేందుకు, ఇండియా ప్రభుత్వం అంగీకరించింది.

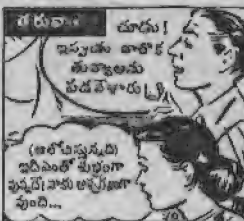
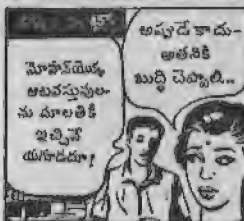
చిత్రకథ

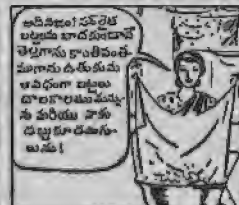
ఒక రోజున దాసు, తనదగ్గర ఉన్న చిన్న కేమెరాతో, వాసుకు ఫోటో తీస్తా నన్నాడు. ఇద్దరూ కలిసి, దగ్గరలో ఉన్న తోటలోకి వెళ్ళారు. 'టైగర్' వాళ్ళ వెంట వెళ్ళింది. దాసు, వాసును ఒక చెట్టు పక్కన కూర్చోపెట్టి, 'ఒకటి... రెండు... మూడు' అని ఫోటో తీసేంతలో, 'టైగర్' వాసు ముందుగా దూకింది. అదేమీ గమనించని దాసు, తరవాత ఆ ఫిలుమును ఆ ఊళ్ళో ఉన్న ఫోటో గ్రాఫరు దగ్గరకు తీసుకుపోయి, ప్రింటు చేసి పెట్టమన్నాడు. ఫోటోగ్రాఫరు ప్రింటు తయారుచేసి ఇచ్చాడు. అది చూసుకుని, దాసు వాసులు నివ్వెరపోయారు.

నిర్మలకు పాఠము...

బాబులు బట్టల నుత్యరగా చికికి పొవునట్లు చేయమ. ఎందుకనగా అది బట్టల పోగులను తేంచును

సన్ లైట్ సబ్బు
భారతదేశంలో తయారుచేయబడింది

బట్టలు చాలకాలము మున్నవట్లు చేయను

RS. 250-50 TL

ఇదుగింజ అశాలికా

అశాలికా పెన్ పర్కూ
తెనాలి ఆంధ్ర

మధుర పరిమళయుత మైన

రిజిస్టర్డ్
'లోమా'

- ★ కురులను నల్లబరచును.
- ★ మెడదును చల్లబరచును.
- ★ 'లోమా'నే ఎల్లప్పుడు కొనండి.

సోల్ విజంట్లు : ఎం. ఎం. భుంబట్ వాలా
రాయపూర్ :: అహమదాబాదు

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్

స్థాపకం: 1923.

హెడ్ క్వార్టర్స్: మచిలీపట్టణము

చెల్లింపబడిన మూలధనము రిజర్వులు కలసి మొత్తం (1-3-58) రు. 47,90,000 మించినది
అమలులో నున్న వ్యాపారమొత్తం రు. 9,50,00,000 లకు మించినది.

చైర్మన్—శ్రీ ఎన్. ఆర్. వై. శివరావు ప్రసాద్ బహదూర్ గారు, యం. ఎల్. ఎ.

డిప్యూటీ చైర్మన్—శ్రీ జిల్లా మాజీ క్యాలరావుగారు, మచిలీపట్టణము.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు—శ్రీ కాదేపల్లి శ్రీరాములుగారు, మచిలీపట్టణము.

మద్రాసు బ్రాంచీలు—(1) 6. లింగిచెట్టి వీధి, మద్రాసు 1. (2) 87, క్యాంగరాయ రోడ్డు, క్యాంగరాయనగర్, మద్రాసు 17. (3) 77, కచ్చేరి రోడ్డు, మైలాపూరు, మద్రాసు 4. కర్నూలు ఆఫీసులు—(1) 1/9 మెయిన్ బజారు, పేట, (2) కానన నదాభవనము పే ఆఫీసు (కానననదా సమావేశశాలమందు తెరచియుంచబడును.) ఆంధ్రరాష్ట్రమంతటా, బెల్లూరిలోను హైదరాబాదు రాష్ట్రములో సికింద్రాబాదు, ఇమ్మంపేట్లు, వరంగల్ లోను బ్రాంచీలు, సబ్ ఆఫీసులు కలవు. అన్నిరకములు డిపాజిట్లు ఆకర్షణీయమైన వడ్డీరేట్లకు తీసుకొనబడును. అన్నిరకముల క్యాంకింగు వ్యాపారములు చేయబడును. లండన్ విజంట్లు—బార్ క్లెన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్, చీఫ్ ఫారిన్ బ్రాంచి, 168 పెన్చర్నీ స్ట్రీట్, లండన్, ఇ. సి. 3.

వివరములు బ్యాంకు యొక్క ఏ
ఆఫీసులోనైనను తెలుసుకొనవచ్చును.

విలేజ్వరపు రామచంద్రమూర్తి,
ఎం.ఏ., పి.ఎ.ఐ.ఐ.డి., జనరల్ మేనేజరు.

సమస్తమైన 35 ఎం. ఎం. మినియేచరు కామెరాలకు గెవార్డ్ లో ప్రత్యేక ఫిలిములు కలవు

సామాన్య హంశములు :

గె వా పాన్ 27

పెద్ద సైజు ఎస్టార్టింగు అగత్యమైన అన్ని సందర్భములలోను సరిగా సరిపోవునట్లు ఇది ప్రత్యేకించి తయారుచేయబడినది. అల్ట్రా-ఫైన్ గ్రెయినుతో, మీడియమ్ స్పీడ్ కలిగిన, ఒక పాస్ట్రో మెటిక్ ఫిలిము ఇది. అన్ని రంగులలోను చక్కటి లైటు విలువలను ఇవ్వగలదు. ఎక్స్ పోజర్ లో అపారమైన వైశాల్యము నిచ్చును.

గె వా పాన్ 33

ఇది గొప్ప గ్రేడ్ షన్ గల ఒక అల్ట్రా - సెన్సిటివ్ పాస్ట్రో మెటిక్ ఫిలిము. దీని ఎక్స్ పోజరులో అపారమైన వైశాల్యము, ఫైన్ గ్రెయిన్ ఎములను కలదు. కృత్రిమ వెలుగులో కాని, పగటి వెలుగులోగాని ఇన్-డోర్ ఫోటోలు తీయుటకు ప్రత్యేకించి ఇది తగియున్నది. ఎటువంటి ప్రతికూలమైన వెలుగులోనైనా సరే, అన్ని రకముల ఫోటోలు అతిచక్కగ తీయుటకు దాని ఘనమైన స్పీడు అనుకూలముగ అమరివున్నది. హయర్ పట్టర్ స్పీడ్లు కాని, చిన్న ఎవర్బర్న్ గాని ఉపయోగించవలసిన ప్రెస్ ఫోటో గ్రఫీకి ఇది పెట్టినది పేరు.

36 మరియు 20 ఎక్స్ పోజర్లకు అనుకూలమైన డేలైట్ లోడింగ్ కాసెట్స్ లో గెవాపాన్ 35 ఎం. ఎం. ఫిలిములు లభించుచున్నవి. గెవార్డ్ డేలైట్ లోడింగ్ రీఫిల్లుకూడా గెవార్డు డీలర్లు అందరివద్దనూ దొరకును. వీటిని ఉపయోగించుట వల్ల మీకు ఖర్చు ఎంతో కూడివచ్చును.

ALLIED PHOTOGRAPHICS PRIVATE LIMITED

ఎల్లయిడ్ ఫోటోగ్రాఫిక్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,

కస్తూరి బిల్డింగ్స్, జంషెడ్టి తాతా రోడ్డు, బొంబాయి-1

“భారతీయ ప్రజలు, జీవితము” అనే గొప్ప ఫోటోఫోటీని గురించి ప్రతి గురువారము రాత్రి 8 గంటలకు (41 మీటర్ బ్యాండు) సెల్ నోన్ రేడియోపైన ఎ. పి. ఎల్. వారి ‘ఫోటోమేలా’ విని, రు. 1,000 లు బహుమతి గెల్చుకొండి.

అత్యుత్తమ
మైనవే
కావాలనే
జనులు

'బట్టకు బిన్నీనే చెప్పాలి' అంటారు

కళ, సంగీతము లేక నిత్య జీవిత విషయములు, వీనిలో
దేనిలోనైనా ఏది అత్యుత్తమమైనదో పొరపాటు లేకుండా
తెలుసుకునే ప్రజల కొంత మందికి ఉంది. అటువంటి
జనులే గత నూరు ఏళ్లకు పైగా 'బిన్నీవారి బట్టనే'
కావాలని కోరుతున్నారు.

దానికి కారణము ఏమంటే, బిన్నీవారి బట్ట, నాణ్యములో
దానికి అదే సాటి అని వారికి తెలియును. బిన్నీవారి బట్ట
సాటి లేని నాణ్యతకు కారణము పరిశోధన అనుభవము
మరియు అత్యుత్తమమైన బట్టలు తయారుచేయాలనే
నియమమే.

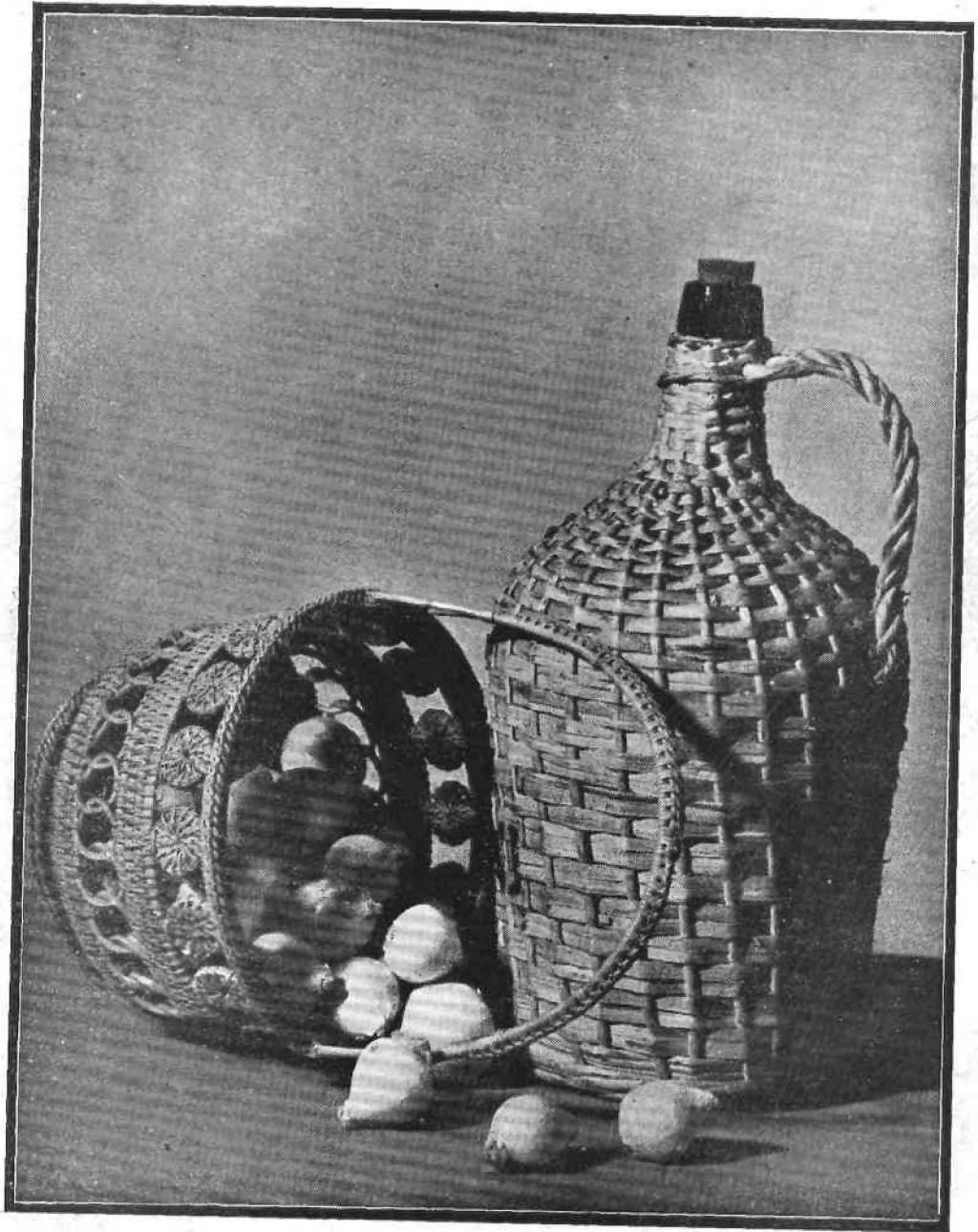
బిన్నీవారి బట్ట అంటే
నాణ్యమైన బట్ట !

బకింగ్ హామ్ అండ్ కర్వాటిక్ కంపెనీ లిమిటెడ్
బెంగళూరు వులెన్, కాటన్ అండ్ సిల్క్ మిల్స్
కంపెనీ లిమిటెడ్
నిర్వహించువారు:
బిన్నీ అండ్ కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్, మద్రాసు

BY. 3461(A)

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

కింద బడి దొర్లేవు

పంపినవారు :
ఎన్. శ్రీరాములు - మదనపల్లి

